

Nama haaraya Kusse akkaa torrade mina'

kollissa: isi piddeet, qara kokkonnatta

pahinaa: kahetta

kolluma
Siratta
qappinata

TARA
1

Kodaa Upnassa.

lellehaytosi xannu dikeetan ettanissa issi taqqamattan kaahayta kollatta in ekkanna.

Oon inuu

Oon kaahayta kaahanninnoyye miira tooytatta kollannoyye

sekkamma inuu

Waa inuu qaarqaarra paha in reexna.

Semalla inuu

Waa are kaahaytosi karaa kollanne etturupa kallaatinnuppa taqqamatta in ettaninna.

Lellehaytosi oo dikkissan kammayye Maana akkama kollattin, Wee takka takkaan ishin kaassada.

TARA
2

Lellehaytosi kode

Waa kiita, "waa kittetan ka waa kootane akkamaa kootan anaa ishina' lela. A kodditoomaa, otoo dakaytan kamma kitteetan an ani kiino kootan Kusse ikiini, "Seera turandesa."

Pahana'e

Kusse "Napahatayshin qappatta ishin parpaccisni kiini."

(Hellaa kifileeta kitteetanni napahatayshin qapattan .)

Kusse diklayshin qappatta ishin parptapaccisin kiini.

(Hellaa kifileeta kitteetanni diklayshin qapattan.)

opa dela ka opa xata shoshshora.

(Hellaa kifileeta waa "Kusse kidee" Andakaynin malla i reexan.)

The LEGO Foundation

EASEL
lab

TARA
3

Kaassumaa hellaa kaassada.

Kaassumaa 1: kaahaytosi paayye, a wee oorinnin turan isi piddeeta kollanna. waa koda faanitta otoo kodeeta diisso maana ke dakaada ?

Kaassuma 2: Qaadu ka maana akka koonitto issi lele?

Dehaamaa paxaara

Hellaa a kifileeta ollin kaahetosi lekaytan kaaheta i ettanissan. qinda lekayaan kahaaden:

- Hellaa kifileeta akkama kaahetosi kaahaytishani kodeeta ka akkamaa poraa maxx "Kusse" oppa maxxadassu leladani kode. Sede nefo akkamaa hellaa maxxadaassu olli kilaa kolladani ishoonna qarqaartay..
- Hellaa kifileeta fitala takka lele ka akkama maxxa fitaloosin payyatammo lelani kode. Ka maxxooosi pora maxx "Kusse" oppaa akkama lelani kode.
- "Kusse taaki "Kumaaccu ikiini.." poraa oppaa opa "Kusse ikiini" kittippa ." hellaa kifileeta akka fayya' kurra katan ka "kusse haka kido 'i. Upnaa hellaa kaassuma maxxadosini fitallaa kara' purissan ekkayisatta i'ettanissan..
- Kaahaytosi jarjartaan kaahaytishe ka akkamaa hellaa fayya dakkaysadani kode..

Apitta haaraya a irroota qara'

kollissa: oli kaleeta orra pilaa olli kallittu

pahinaa:
kirrpa

kolluma
Olli
ullifesa

TARA
1

Kodaa upnassa.

Inuu ettanissa oli ulfeesa taqqamettan heenna xanna upnassa isho qoota apilaatidesa kollattaa moottada haaraya upnaatta kahayta kahanna.

Otoon inuu

Otoon hellaa pila hennassotedesa torrannan dakkaysado

Sekkamma innu

ishotadesa wa haaraya kollanna

semalla ino

Hellaa kifileeta akaraa fayya oli jaalanna koda ettanishan.

Lellehaytosi otoo dikkissan kamma' Maana akkama kollattin, Wee takka takkaa ishin kaassada.

TARA
2

Lellehaytosi koda

Kida, "kirpa apitta irroota qara kidammo kirpa. Otoon kirposi kirpinoyye, ishina jarjartaan nama olle kirpetan faddta.

Simalla mootta haaraya qapnatta'e nama ishin turan a'ol-linnin kahannin rexada.

Ikinii 'apitta ixa'e'."

Kirpa kirpa:

"Apitta irroota qara paayyade, koyyalay keraa! Keraa! Keraa!

Apitta irroota qara, **Afuu! Afuu! Afuu!**

Apitta irroota qara, koyyalayi keera! keera! Keera! Apitta ipate."

Kaassuma hellaa kifileeta dehayshi. Hellaa kifileeta karaa caa akkama oorsha ollioorshani kode, ka akkama oli dak-kaysadani kode' oorshe.

Amma areyyee

- Damta jalaanitto axaamo?
- Kaheta jalaanitto axaamo?

Kahetta payotta kahattine oppa orra. Hellaa akkaama mottada haraya olli uppinnaddani kode.

The LEGO Foundation

EASEL
lab

TARA
3

Kaassuma kollattanpaya kaassadu

Kaassuma 1: qoota xelittayti desa maana kollatti?

Kaassuma 2: Takkumta xelittayti olli qapto maana?
Atta moottada kifileeta (tookii orra qimi) olli takkumta
kitto qarqaarte (tika kolluma, tikoppa, taaki pora pillati)?

Dehaama paqaara

Hellaa a kifileeta olin kaahetosi lekaytan kaahatta i'attanissan. . Qinda lekayaan kaahaden:

- Kaaheta otoon ikokkoke, kaaheta turan akkaa kaassuma kifileeta turan dehayshi ka kaassado. kaaheta turan kollattanpaya qoota oorshotidesa dikadin.
- Otoon kaaheta yaalan qapin. Kollattanpayta akkaa uumani kaassado. hellaa kaaheta apila ummani'e kaassado.
- Akkama heennasso olli puppurissan, kaassuma xasoppaa a dakaannitto maana? Akiinitto pursha, taaki "maana ishin xasanni?" taaki "maana ishin miiranni?"

Kolluma amatte oorissa

Kollissa: matte oorisha

Lellehayta:
anapapeeta ka
a puuseta

kolluma

TARA
1

Kodaa upnassa.

Xuumesi karaa kidaddaa caa tooyetan ettanissa issi taqamattan kahayta ekkaysuma in kahanna.

Otoon inuu

Kolluma amatte oorissa aqoottota torraa

Sekkamma inuu

Saantada amatte oorissatta ino taqqama reexata l'ettanihan.

Semalla ino

Caattinno akuyyaata kuyyaa ooppaa qapatta parpaccisno matteeorsatta;e sanntadoosn taqqamatta l'ettanshan.

Lellehaytosi o' dikissan kamma Maana akkamma kollattin, Wee takkaa takka ishin

TARA
2

Lellehaytosi koda

Oto torraa takka anappapan kammaayye akidoose koden,maa xoori paayyota kollatta paya kidadda a' nama pussinanetin paayyanna ettanissa a mattee oorsatta taqqamatta akkaa ishoota parpaccisnitto lele.

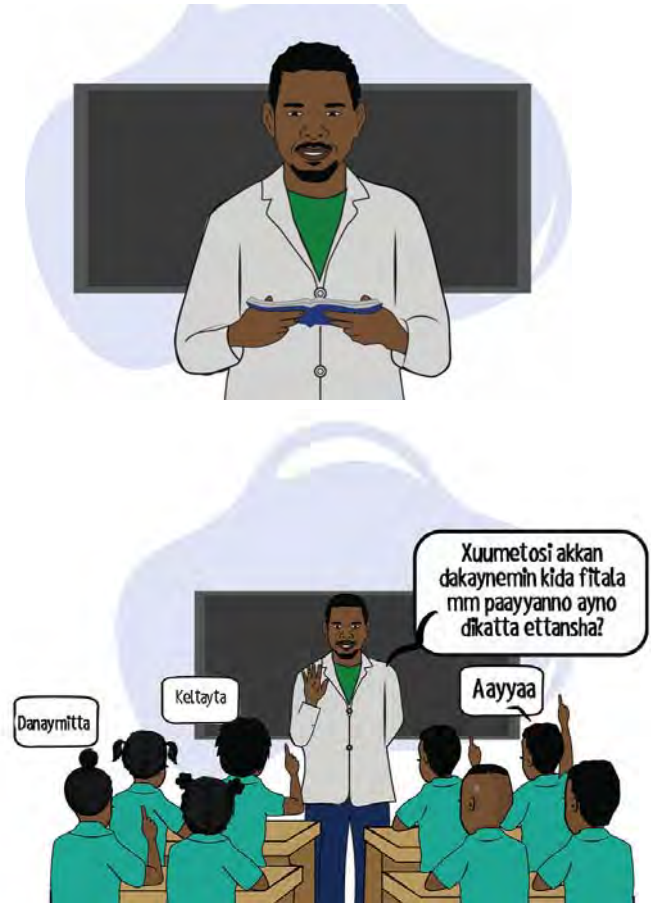
Torraa kollattampaya anappapi,(torraa pila taaki torraa acaa koddite taqqamatta l'ettanissa.) torraa kidadda a shashakka a nessada oppa' ooreta qapaa taqqamatta l'ettanissan.

Pahana'e:

Kowaseta loqqa'e kahanni.awsi halkete axaawata a me'awnitto akkaa kitto moottayti leleeta akkaa teymiti' upnatte.Awwi atti akkaa ekkasso wa'l shakkayan. Ishoota' xooyen.

otoo anappapan ka diikkishan, kollattampaya "torroosen karaa kidaa fitalan dakaynetin paayyanno ayno dikatta ettansha? Kide ka kaassado _____?"

Dila'poorteta. Nama piisa akkaa ettanissa amattee oorsatta taqqamaden keden ettanissa akidadda mattee oorsatta!

The LEGO Foundation

EASEL
lab

TARA
3

Kaassuma hellaa kaassado

Kaassuma 1: Wa'l takka takkaa parpaccisinaa maana. Kuyyaatayti kara' dikado?

Kaassuma 2: Adakkaysannitto maana' kooti? Kidaddaa anama kamma' puusnatin paayyanna axawwa' ca atorraa qarqaart

Dehaamaa paqaara

Hellaa a kifileeta ollin kaahetosi lekaytan kaahatta i'attanissan. Qinda lekayaan kahaden:

- Puussowwa ka fitallaa takka takkaa xuumesi a Tuparo karaa caa:
 - kolluma matte oorissa: fitala mm (keltayta, Aayyaa, danaymitta)
- **Kaaheta otoon ikokkoke kollattampaya kidaddaa kuttumta ishin paayyinan akka yaalan puusan taaki fitala kaartoneta qaraa co waa torraa ishin paayyannan siilewwa xaasha ka kollattampaya akka siilewwa maxxaa sookshani kaassado**
- Kaaheta otoon kokkonnumta kutta an qapanne, kollattampaya akkama puussoota xuumisi karaa kinnin ka fitallaa oli pahun paayyanno lelani kaassadu. taaki, kollattampaya puussoota fitallaa olli pahun dikanno kaassado taaki a fitaloosi otantuppa qapu kaassadu.

Kallapo nama haaraya, xuuma nama ilattayta

Kollissa: Araarissa,orra pilaa teyyatta,teyyatta

Kolluma olikiratta

Olli kalta harmmissa

TARA 1

Lellehaysi upnassa

Torraa takkan anappapna ka wa puusame atorroosen karaa ca waa anama puusa parpaccisna attacka akkadan dikanna.

Otoon inuu

qoota rakkoota atorraa karaa caati desa torraatta

Sekkamma inuu

Rakkowwa fureeta,e porraa lekaya dikanna

Semmalla inuu

Caattinno akuyyaata kuyyaata oppa apilaa olli araraman in ettaninna.

,Lellehaytosi otoo dikkissaan kamma Maa-na akkama kollattin, We takka takkan ishin kaassada.

TARA 2

lellehaysi koda

Anappapado: kuyyaata takkayye Kallapo aayya'e qoraa apitta qorotta' aanayye harreeta poroppa ja'atta qara diite akke ka kapa' kilpalle ka sookshi, Etee dikkishe harreeta ka, kiite ,nama akka ino kapa' jaron faane kiite, Kallapo harreeta torraa ettanisse kaa nefto oppa' qawwaweyye" Ake olli jaraa fade opa ayno?" kide kaassade. Harreeta ka akkaa Kallapo pinaana lekaya tooyo kaassatti, a inuu kawpan deenan arpadaa, inon orraa shashakka loqqaysho kilopa ino diitan. Kallapo ka "A aano ka ishoota tarraccisu" Seppa qaatishi ka kaassdu, "atta rakkowwaa keltayta fayya kuttin co, ma xoori ossine eyye caa shakissa i'ettan-shin?"

Qoyra kutta nefo qaropa feyyanyan Atta pinaana dikkadan ? Atta a'arpa

lelane pahata ?"

Anappapado: otoo kallapo arpadaa kapa kaye arpadaa, asse kiden ka isha kaassaden, "Namo?,Maana faani ?" kallapo ka kide, "Waa malla kaassatta de'e, maana malla akkama porraa kallumaa pinaana pila karopa kullaa faatine kaassatta dee?.A ana' pahatoyye taaki tawtane ishina' wayye. Ma oori arpadaa ikidene, "otoon rakkotannu pinaana pila qara kayitinnin maana malla dikattannu purinna? Arpadaa ka kidine, "pahanan kinnine akkamaan wa ulsaa pinaana shashakkaati qaarsinnu . Sekkamma "kallapo ka kide" otoo rakkota kittoyye ishinan araarrinna." Kallapo i kidee'e, "Pinaana shashakka ka qaarqaaraman.

Alleeta dikke kuttinkittumaa , ma xoori moontan shoran ka waa heenta moontan dela tooyi. Ka xuuma a dikkatta orra oppa coo leli."

Oori pinaana piisa ka kidene, "Oo awwe! Innoosin a nama kode dikkata/ ookumaa kutta qapa. Semmalla oori inuu piisante qeenna ka olli kalla ka ollin kallanna." awta ishoonna akkama olli' kalani kode kamma, kallapo iqeede ka appitta op-payshe ka harkuppa qapade ka alli koypa oorre .Sepa qattishe ka kollattanpayya kaassadu ka kid;ee, "pinaana xuumisii kara caa maana ka maana? Atta pinaanoosin ika leka lekaa oli qaarqaarri? Nama pila qaarqaareyye' maana kodda ke parpaccisin?"

The LEGO Foundation

EASEL lab

TARA
3

Kaassumaa kollattanpaya kaassado

Kaassumma 1: xuumesi karaa maana kollattin?

Kaassumma 2: Atta qeetta ka waa xuumosi karaa
kollatte kallataytippa taqqamatte?

Dehaama paqaara

Hellaa a kifileeta ollin kaahetosi lekaytan kaahattaa i' ettanissan. . Qinda lekayaan kaahaden:

- Xuumesi turanne, lela haaraya puussowwaa haaraya hellaa kollishe ka akamma kollattanpaya kee dakkayssadani kode .
- Xuumesi qaraa attan akkaama hellaa siileta xaashani kode ka dikkatta qaraa atti siileta xaashi..
- Xa'issa qaatisho ka qoota orra xuumesii coo ka siiletatedesa kaassumaa ishootta kaassado.

Tarabessa xayyo qinda afuree qapa

Kollissanpayta: fayya dakayyistan, matteorrissada.

Pahinaa: kirpa

kolluma qallipetta.

TARA 1

Kodaa upnassa.

Ettannisaa Kolluma qalpeetannuti minan kirpa kirpina akkaman aytame kirpino ka aytame jaaw kiino olli kila reexo malla.

Oon inuu

a kirpa kirpammoyye Fayya kurra kila kannoyye

Sekkamma inuu

Waa inuu qaarqaara paha olli kila upana

Semalla inuu

Caattinno a kuyyaata kuyyaata oppa maloosi in taqqamanna

Lellehaytosi dikkissan kamma Maana akkamaa kollattin, Wee takkaa takkaan ishin kaassada.

TARA 2

Lellehaytosi koda

Kide, “puusowwa a kirpa mina kiipiya kollanna. Akata male shakki: Tarabessa qinda afuri qapa, qinda afur Tarabessayyu i qapa. Otooni qinda afur en qapnine, sekkamma Tarabees-sayyun kiini kideeta.”

Kirpa	Torra harrayya (harkka lellehisa)
Xayyo*Tarabbeessa*qinda afur * qinda*afuri* qinda* a' xayya*Tarabbeessa*oon qap-pnin*afur*qinda*akoddito*ax-ayyo*Tarabbeessa *	Waayyo (isi akkische) Tarabbeessa(pittanxata akkische) 4 (qupiyya afur moontandela qapi 4) qinda (kilpa akkische) innaa' (harka lellehsha)

harka lellehisaan kirposi lakken(2) kollada..

amma, kirpa kirpiya ka ooton puus-sota haaraya qara kaytan qaatisha. Kirpa kirpeeta kamma kirnaada ka puussowwa caa piisa lela ka kellu harka lellehsha.

Orse piisane, akirpa kirpinittan op-

The LEGO Foundation

EASEL lab

TARA
3

Kaassumaa kollattanpaya kaassada

Kaassumma 1: Lellehaysi oppa ikokkonnaatte? Maana ke qaarqaare?

Kaassumma 2: Awta pilaate we fayya tooyeta ka itturupa kollumaa matte oorsatta attaa ke qaarqaarta?

Dehaama paqaara

Hellaa a kifileeta ollin kaahetosi lekaytan kaahatta i'ettanissan. Qinda lekayan kaahaden

- Kaaheta otoon ikokkoke,
 - kiseeta kutta kirpa kollattaa tarpisha.
 - Lellehitta puussota takka male koda.
- Kaaheta otoon kokkonnumta kutta'en qapnine,
 - kollattanpaya akkama puussota xuumesi karaan kinnin caane qattishin. Amma pahana'e, kollattanpaya kuyyaata takka see qara'e jaw kidan "Tarabbeessa" kuyyaata kamma' kittoyye see qara'e jaw kidan "afur" ka "Qinda."
 - Kollattanpaya pora tarabbeessa oppa akkama puussota "a tarabbeessa" mina qin-daddaa qapa apila matte oorsadani lele, pahana'e' qoottota qind 3 qapta" taaki "fulaa a toola qinda 4 qapan."

A nessa faano

Waa kollintitta : oppaa dikkataa oriissaa

Waa pahhattaa:

kahattaa

Uppnaa issi pidaetaa

TARA 1

Kodoosee upnayshee.

Akkamaa kaaheeta furattaa kee qaarqarto'e.akkamaa nesses fayyaa dakkaysatto'e kaaheeta kollumaa upnaa isi piddeta taqqamatta kollataan kahanna.

Otoon inuu

Otoon kahanninno ka dakkaysatta kollanninuu

Kamma inuu

Hayyuma inu qaarqaru upnaatta in ettaninna

Semmalla inuu

Kuuyyata kuuyatan atakaman dakaysata etanninoin hayyuma taqamannina

Otoo kaahaytaa dikkisaan kammayye maana akkaa karaa qaptanen ishin qoraada

TARA 2

Kodoose kode..

Kollattanpaya a xorrota kara' qaadin.

Kollattanpayta takka akkaa otanta xorrota kara' qaadu reexii. Ishoota kamma'e, wa shakkaa a nessa dakaytinna reexa . Kollattanpaya me-haddosin atta akkama lafa kuta mukiitta kodani lelle .

Kidee,"kuta ____ kara' xaayin Awta takka kuta i doxi,ma ufi a teya kapa kayti kapaayye mukitta eennew isha qe'edi." Kollattanpaya xoorirrotakaraa caati akkaa eldaa diiippani lele. Shollotew kollattanpaya lekaya'e akkaa lafa lakuppaa haadanii akekee.

.Kollattanpaytosi lakkotew kuta kawpa anta isha faani,lafta qeedada ka poraadippa tulantulatte tiitaya .Kamma'ew lafta lallehiissa ka tultayshu kamma' juuteta ishoota faani.

Nessa qapnadu, "kuta muki, ildaatti pani ka ayno lafta qapa upaadu." Kuta xaamo akkaa lafta qapu upnaattati kawpeesa kida ka dakaysatta parpaccisni.

Kollattanpaya lamaya' tara daashi. Kollattanpaya pilaati' a parri taaki kuuyaanta pilaa faroota akkaa akaahetaakkaa teyane'e leli.

The LEGO Foundation

EASEL lab

TARA
3

Kollatanpaya kassuma dehayshhe

Kassuma 1: Elda dipaka dakayysata atta pahata? Qarrupa dikata orisa ikokokm mon inukulli? A illdaati dipamineyyee maana dakayyti?

Kassuma 2: Wa pattetta paha mana dakayyti? Maana dakayyetayti qarupa akka dikkata orsatu ke qarqaari?

Toyyaa

Kaheetosse kollatanpaayaatee olleyee lekkaytann kaahataa; porraa alekan kahaddo:

- **Oto'oni kaaheta kokkokiyyi**, nama laffta haanyooti akkama kekkheshu
- **Otonnin kaheta lukkulaw**, laffta takka qara qaaptu qapada ka nama haadu takka qara qapu rexada
- Kutaadi mina upnassa'e, kollisanpayyta assi kida e'etansha, "Maxxa nama haanyoti fitala assi kinyanine dikkani taki nama haanyo nama maxxadi fitaloosi assi kiniannine dikkanni.

Kanaata haaraya qapeeta

Wa kollinnitaa : issii pideettaa, qarrupa dikaa-ta orsaatta

Waa pahatta: ahettaa ahettaa

Uppna issi piddeeta

TARA 1

Kodoose upnayshe.

Kodaa koonitto ka dikoota dikintto qaropa dikattaa oorissa'e taqqaamattan kollattan kahanna.

Otoon inuu

kiseeta Kirpateyye we'e qarpa dikatta oorissa kollanninoyye

Kamma inuu

Hayyuma inu qaarqaaru upaatta in'ettaninna

Simmala Innu

Kallatayyino kuyyanta kuyyanta opa hayyumosi we'e qaruupadikkatta oorissa in ettaninna

Oto kahaytaa dikkisaan kamaye mana akkaa karaa qapateenen eshin qoraada

TARA 2

Kodoose kode.

Kollattanpaya xoorrota olkamma qaatishi

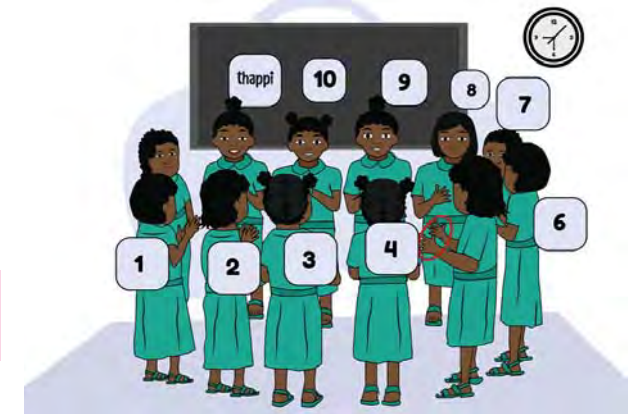
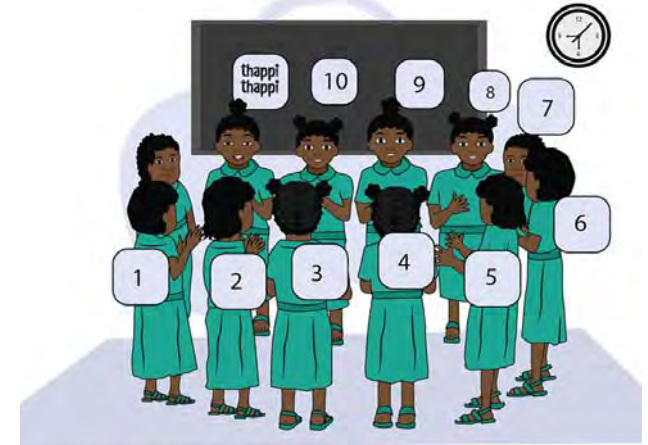
kida, "kaahesi oppa, kirpaa dawna. lotoon kirpa dawno kamma, kollattanpayta takkan akka kaahetosi 1 kideeta paayyu malla xaasha. Ka kamma kollattanpayta kammaa coo ka kidaa'e 2 ki , hakan 10 kaytinnino kollattanpayta 10 tta '10' kido kamma, kollattanpayta kamma cow ikidaa'e 'A puusa A puusa ! Ufi fayya tooya! Kollattanpayta kidoosi 'A puusa A puusa kiinan patta kida ka kanaatan qapu. Kollattanpaya pilaa ufii Kanaata qapa i'ettanshan.

, Kollattanpaya kamma deeno qaraa paayya Kollattanpaya pisanteyye kirpan ka kaahata payyan:

Aayya kiisa kialadamaa qayni .Aappa tika xaykitta kiolpa teyyannaan kiala telefshineeta tooyini . Hellaa tika tulaa kaaheeta kahanni. Kide'e1, 2, 3, 4, 5...

"1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, A puusa A puusa, 1, 2, 3..." haka nama xoorrotosi karaa co pissa qara kaynitto kokollada.

Kamme'ew, kdee, "kiseeta piisa awtan 5 qara kaynoyye, nama dikoosi diku '5' kidaa ka a kanaata qapu."

The LEGO Foundation

EASEL lab

**TARA
3**

Kollattanpaya kaassumaa kaassadu

Kaassumaa 1: Akka kahesii ki ettanito'e maana ke qaarqaaray?

Kaassumaa 2: Kaaheesi oppayye, Oo tarayti qara kayteeyye maana atta akimaa kittuka maana akka kooti qarpa dikatta Oorissa ke faani. Kiseeta kuyyaanta a pila oppa wa kiinitta ka wa koonitta qapa dikatta oorinnitta a xaamane'ew?

Toyaa

Kaaheetosse kollattanpaya olleyye lekaytan kaahada; poraa a lekan kahaddo:

- Kuma haka 10ti dika oppa kollattanpaya fitalla Olikamma qattisa kidaa I ettanshan pupils alphabet (A qaraa payyan, taakii fitala pilaa).
- Kuma hakaa 10ti dika oppa kollattanpaya kidaddaa dedera a arrba paha haletta i ettanshan .
- An diko kapaa , kollattanpaya 2n,5nin, taaki 10nin dika i ettanshan.
- An diko kapaa, kollattanpaya dikoowwassni lakke qootama ettaninna ka a ettaninkine kaahatta i ettanshan.
- Otoo kaahetose nukuleyye, ekkaysumaa qara padaawwa.. Pahana'e, kollattanpaya kuma quturoota 3 kida oppa dittatta taaki dikoota 7 kidaa kapa'aw shoreeta i ettanshan.

Qalpeeta paqara

Waa kollinnittaa: orra pila olleye takkum-taa qapnaatat, qaalpetta oltuuraataa, olli kallaitaa

Waa pahhatta: kaheettaa

Upnaa
ollii
ulfessa

TARA
1

Lellehatosi upnayshe

Moottadaa olli kallumaa upnaa oli ulfessa taqqamattan kollumaan kahanna.

Oton inuu

Qalpeetaa a orra pila a paqaratedesa upnnaninooyee

Kammaa inuu

Akkaa nama piisaa paqaarnatto'in konaa

Semmallaa inuu

Kanta minan dikatta ino qara' kayaa i ettansa

Otoo kaahayta dikkissan kammayye maana akkaa karaa qapattenen ishin qorada.

TARA
2

Kodoose kode

Kollattanpaaya a'ollin kodeen.

Kidee'e, "kaahese , kahattaa'e lakkii lakki piisaneyyee adakintayshuten akkaa pahaan koddin. Pahana'e waa qinda sessa qapaa harkayshen taakii loqtayshinan koda l'ettanissan. (kollissanpaytaa kollattanpaya lakkii koddeeta sala kaassatta l'ettanshan.) maxxadaa haarayanne pahanaa apila haarayaa kodeeta l'ettanissa. Namsii lakkii lakkii piisa'e akkaa mottadasso olin qara toraadani'e taqeeqa 5 ishoota' daashe. Kamma'e kollattanpayosen akkaa apilaa oppa lahan.

Kidee'e , " Namoosii lakkii lakkii piisaa wassoo akkishin orra pilaatii akkishin ka la'ayshin. Kamma xataw orra a'ollin co piisa waa qoota dikatta orra pilaatee desa jaalann'e lelan."

Orrosee lakkii lakkii piisa'e akkamaa akkshane'e isho waan ishooten kalin kaassadani kiseeta shakkayta dashee.

Kide'e , " Amma, akkaahannittaneyyee waa olin kodaappaa jaalattine pissanteyye olli lela. Takka puno waa kodine taaki paqaarumta qapan koodaa l'ettanissa. Pahanaa'e, assi kideeta l'ettanissa 'poraa ishin kaassumaddannu lakki piisa dikattaa paqara takka koddeeta ollupa qapeeta i ana' ettantee."

The LEGO Foundation

EASEL
lab

**TARA
3**

Kollattanpayaa kassuma dehaysee

Kaassumaa 1: Maana atta akkamaa qootaa ishoota olin kodeete desa a jaalatte otoo torrinittoyye akama moottadattii dakaattee atta dikannee?

Kaassumaa 2: Akkaa parka mina' olin koda kodeeta iweyyee? Kisewwaa takka takkaa a'oppaa dikattayte dikkissa'e parka olin koda kodeeta ki parpaccisnitto axaamanee?

Totooyeta

Kaahetosse kollattanpaayte olle lekaytan kaahatta; porraa alekan kahaddo

- Maana koda atta akkama ishoota kaassattee akkaa upnadani a kodaan paaynin turan kollattanpayaa atta akkama pahanaa wee takka kodeta ka waa ishoota'en kalin kaassumaati desa pahanaa dashee.
 - Attaa akamma moottadasso qaraa waa ishooten kalinee kaassadani kollattanpayaa santaa akishe. Pahanaa'e: " porraa ishin ----- kodeeta in jaalade "
- " qindaa ishin _____ koonitto in jaalade ,"
- " _____ odeeta' ini poraa paqaara."
- Atta akkama kollattanpaya pissa kodoose karupaa kalane'e ka akkamsi mina'ew oppaa qoottadane'e ishoonna nyarshe.

Waan jaalanna

Waa kollinitaa: orraa pilaa olleyye tak-kumtta qapnaatta, olin torrata

Pahana: koda taffeetaa

Upnaa oli ulfeessa

TARA 1 Lellehaytosi upnayshe

Attaa akkaman qaalpeetaa paaqaarate desa upnaatta etaninno'e upnaa oli ulffessa taqqaamatta kollumaati desa torraa anappapan.

Otton innoo

Qootaa qalepeta torraa karaa kittotee desa qalpeeta paqara atta akkaman upnatta ettaninnotedesa dikanna

Seekamma innoo

Poraa lekayttan an ishin orra pila pepeetta ettaninno sedi upnatta in ettaninna

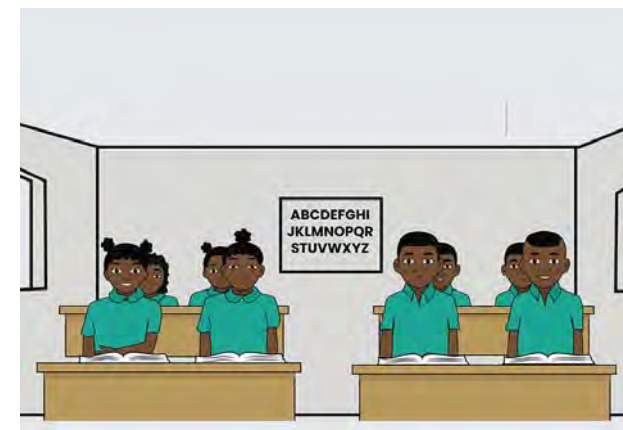

Semalla innoo

Qalpetta a'paqaaraa qottaa mottadano kollatanpayyayee dessa ka qotta kantinooyee dessaa upnataa inetaniinaa.

Oto kahaytaa dikkisaan kamaye mana akka karaa qapateenen eshin qoraada

TARA 2 Kodoose kode

Kollatanpayaa toraa xatta napapee, (torraa kinaa'e 'Tabaaruu' taaki a pilaa taqqaamattaa l'ettanissa.)

Kide'e, mottaytipaa titawee kaa qotta oraa torrosn karaa cotedessa waa jaalate lele, taaki waa kinita'e orrositi kode taaki leli.

Pahana'e, 'undaa ishin Kaapnu pinaanaa pissaa dakayssade injaalade'

**TARA
3**

Kollattanpaya kaassumaa dehaysh

Kaassumaa 1: Akkaa namosse torraa karaa joo akka kee minaa de'e mina dikkado. Kidadaa attaa paha'e namoose kaassaataa ettanissa (pahana'e, paaqoolaytaa, hanqeelaytaa, a dikattaa fayyaa qapoo, ...)?

Kaassumaa 2: Namose maana isha dakaattaa ettanisha kiini kaa dikani ? Nama pila a tikumaytipayye isha kaassatodesa dikatta i ettanissa?

Toyyaa

Kaaheetosse kollattanpayata olleyye lekaytan kaahada.;

- O mataafaa napaptan kammayye kollattanpaya waa kodanii ishoonna kaassannitta akka upnaadane'e Kollattanpaya qoota paqaarummta weyatedesa pahanaa daashe.
- Attaa akkamaa mottadasso qaraa waa ishooten kalline kaassadan'e kollattanpaya saanta akishe. Pahana'e:
 - “ poraa ishin _____ kodite in jaalade”
 - “ qindaa ishin _____ koonitoo in jaalade,”
 - “ _____ koda'e inii poraa paqaara.”
- Atta akkamma kollattanpaya pissa kodoose karupaa kalani'e kaa akkammsii mina'eww opaa qottadane'e ishoona nyarshee.

Lellehayta kidaddaa

Waa kollintaa: matee orsaataa, qaarupaa dikkataa orissaa

Waa pahhataa:

Kodaa taffetaa

Upnaa
issi
pidettaa

TARA
1

Kodaa upnassa

Wee haraayaa pissaa mina'e lellehayttaa ummiyaanee akamma kidaddaa harayaa torrosen karra coo la'asa matte orssatta'e kidaadoosen minaa lellehayta haarayaa amma takkii upnana issi pideetta taqaamat-ta kollattan kaahanna

Otoon inuu

Kiseetta kaahetate dikata kollanni-
noyye

Sekammaa inuu

Hayumaa inuu qaarqaroo
upnattan ettanninna

Semmalla innoo

Kallatinoo a kuyyanntaa kuyyanta opaa
hayummosse ootota matte orssatta
taqqamattaa in ettanninna

Oto kaahayta dikkisan kammayye maana
akka karaa qapatiniin kaasada

TARA
2

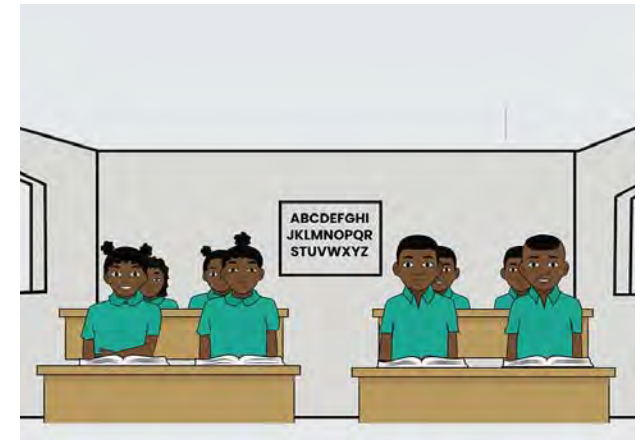
Lellehaytosi koda

Kollattanpaya torra xatta napapee, (torraa kiina'e 'Tabaaruu' taakii a pila tqqamattaa l'ettanissa.) kidaadaa haraayaa torrossin napaapte karaa ca reexe kaa kollattanpaya fure.

Kollattanpaya atta akkamaa fureetasho upnaadane'e akka kidaadoseni matte oorssadan'e akkaa ishoota qaarqarto'e akkaa lellehaytaan de'ani ishotta kaassado.

Pahana'e oon kidoseen 'jerayye' kollattanpaya a fuulayshoo qaraa qapaden.

Oppaa orri kaa torroosen napapee. Kollattanpaya otoo lela haarayaa dakayaneyye, kidaadoosen pissaa mina lelleha ishoota faani.

The LEGO Foundation

EASEL
lab

TARA
3

Kollatnapaya kaassumaa dehaysh

Kaasumaa 1: Lellehaytose leloose maana akkamaa kodde upnaatta'e atta ke qaarqaare?

Kaassumaa 2: Kollatanpaya akkamaa kiddaddoosen ollupa qapani'e kaassado, ka kide'e xawwadessa kidaddaa a waa nama dakaanna upnaanna, kolluma a matte anaatti. Pahana'e, kidoosen 'jeera' kidammiyo, kollatanpaya aparee jerraa i ishina dakaade? Maana'e? kide kaa kollatanpaya kaassado.

Toyaa

Kaheetose kollatanpayayete olleyye lekaytan kaahado;

- Leladaa haaraya takka takka ka lellehaytaysho torroseni a 'Tabaru' karaa taqqamattaa ettanissane:
- Torraa: ulfeessa (kollatanpaya a xatta kiden taaki a satatayyshu qappaden)
- Otoo kollatanpaya kidaddaa haaraya takka takkaa mina'e lellehaytaa mattee oorsattaa malallaneyye, kollatanpaya takka takka akkaa lellehaytaa turandesa akkishan'e kaassado. Waa ishan matte oorsaddane ishoota puusseta i'ettanissa.
- Kaahetosii pissa kideeta oppa'e nissan kaahattaa i'ettanissan. Kollatanpaya'e akkamaa otoo leladda dakayaneyye leladda nessa fittallaa lekayatin payanniyaa dakayaneyye akkamaa lellehayta pila coo upnaattaa akkaa ishootaa faanitoo ishoona lele. Pahana'e assi kideeta i'ettanissa, "otoo kidaa a fitalaa 'T' kidamoon payanno dakaytaneyye mattayshin qappada. Otoo kidaa fitalaa a 'L' kidamoon payannoo dakaytaneyye, elaa ka xata do'a" fitalaa takka takka torroseni 'Tabaru' karraa taqqamattane:

Rakkowwa fureeta'e halaftineteeta teyyatta

Kollissanpaya: : halaftineteeta teyyatta, araarissa, amanteeta

Elquma ettanissa

A kaahade

TARA 1

Kodaa upnaatta / upnassa

Fayyomaddaa lamaya a halaftineteeta, a diissata kaassatta ka a fureeta faddaa ettanissa, duupita sahatta kollatta in kaaheeta kaahanna

Oon inuu

Fayyomaddosen sahanno

Kamma inuu

Olli kaleeta fayya in teyna

Semmalla inuu

Poraa nama takka takkaa qarqaarun porra pila ollee koddaa in ettaninna.

Poraa nama takka takkaa qarqaarun porra pila ollee koddaa in ettaninna.

TARA 2

Lellehayta koda

Fayyomaddoosen la'asha

1. Halaftineteeta teyyatta (pahanaa'e , kokanpuusotayti teyyadu kaspaa...)

2. Diissatta diissatta ana' kode. (pahanaa'e, isheetta taqqamatta anaan kaasadan...kaspaa)

3. Rakkoota harmissa ekkaysha. Sedi harmissa'e ,antii/inuu in ettaninna .

(pahanaa'e, kokanpuusota isi kammanxaa daashi, kokan puussota tara taran olli daasha kaspaa..)

Rakkoota a kifleeta kara kodamaa kollatamte la'aysha taaki rakkootaa kollattapaya kara' koddaa ettanisso uuma (dikataai , **pahanaa rkoota panketa toyya**)

Kollattanpaya kaassadu, "kaassumaddoosen oorissa'e fayyomaddaa atta pahaa in taqqamana?"

▪ Kollissanpaya kitan akkaa oorsha pahanayshani kaassado

▪ Kollattanpaya akkaa fayyomaddosen sahaadani'e rakkoowwa lekaya

daashani kaaahetose oppa ooretan kaahatta i ettanshan.

The LEGO Foundation

EASEL
lab

**TARA
3**

**Kaassumaddoseni kollattanpaya
kaassadu.**

Kaasumaa 1: Fayyomaddaa axaamane akata nukkulli kiine ka dikane? Fayyomaddaa axaamane'e akata kokkoki? Maana malla ?

Kaasumaa 2: Rakkoota a xaama'e awta pissa tika kolluma kara kodan? Attan fayyomaddoosen tqamattan fureeta paqaara teya ettaninna?

Dehaamaa fayya

Kaaheesi kollattanpaya olin lekaytan kaahata l'ettanshan

- Kodoosi upnaassa'e, qoota waa oppan taprteetedesa ishoonna qooti ka kollattanpaya rakkoota olin qapane oorsha daasha ettanshani pahaana daashe
- Rakkowwa a kollattanpaya torraa kapayye kallatayshu oppa waa ishoota qara' kaye akkaa a pilaati torraani kodi . Rakkoositi oorsha atta akkama daashani kifleetan dikatta l' ettanshan

Tupaayeta attaa xanpirteeta atati kalataa dehassi?

Ollikaleetaa: orra pila olle, dikataa ollin kodeeta

Torraa xatta

ettanissadda ulfeessa

TARA 1 Kooda upnaassa

Saaroosin nama pila qaraa atta akkamaa upnaatta ettanshan ka a ishoota qaraa teyyannaati kalatannu dehassan ettanissa ulfeena a inuu qara coo taqqamattan torra xatta kollissannin anappapna.

Oon inuu

Saara torra xatta kara caa orra pila pora oppan upnaadan oon torranno

See kamma inuu

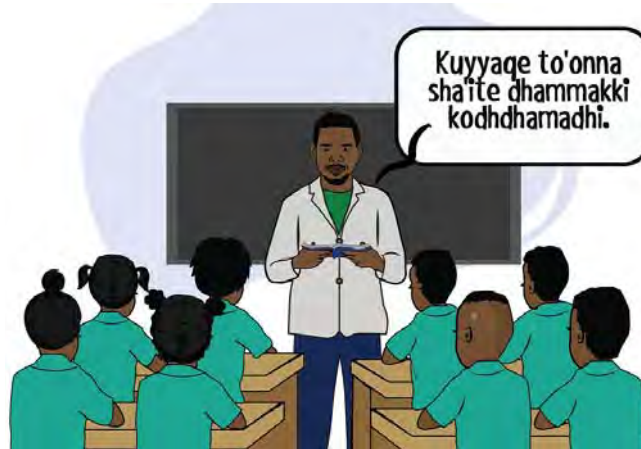
Poraan oppa orra pila qarqaarru dikatta in ettaninna.

Seemalla inuu

Kallatinnu a kuyyaata kuyyaatatin caa qarqaarta in ettaninna.

A kollattin dikatta'e Kaahesi kammayye kaassumaa takka takkan kaassada

TARA 2 Lellehaytosi koda

Anappapee: - Etaa atoota kokkooka oppaayye tishishshayta kuyyantoppe depponni. Isheetta "kaapunu koddinittayye kirra a kokninkinnin oppan kaya" kiita. A isheetta kapa' deha ka dakayay punsokkayta "kirsi ke jiimmissa i ettansha" kideetan fuurshay. Maa xoori deepota a kutta qaran xaati'e aseww aanay. Oppa xaa qaadu kaa kollattanpaya kaassada.

Tishishshaytosi a maana dikado pahata?

Anappapee: - Tishishshaytose oo kirra kaye pishaa kutta'e ikay. Xasa kutta qaran xaati'e ururitta pakateeta in dikanni. Ururittasi ka isheetta qeeday. Xanpirteeta tishishshayta ka afappaa teepan deeti kaa "Ini qapadu" kiite. Xanpirteeta a'ata a tishishshaytasi qeetti ka poraa kokay

oppa' katti ka dooit. Tishishshaytasi "haka xanpirteetosi deenittu anka isheetta kallatayssanno arin olada" kiiti. Oppa xaa qaadu ka kollattanpaya kaassadu.

waa deesha ettansha ikitta ishina' pahata? Attanni upta? Tishishshayta kaanefo shakayya maana kooda ettansha?

Xanpirteetase ata oo pishaa ikayna deeteyye hellasene qapaa'e ekkayshen. Tishishshaytase oo see akkeyye loqota tokka' quropa do'e ka quda jaqqale. Innaa seni kaa moontan dela shore kaa ullupee. Xanpirteetase ata ka dooti ka pahati. Tishishshayta xanpirteeta atate kalataade a akkisi poraa assi pahunni.

Qaadu:- ka kollattanpaya kaas-sadda

Punssukkayta, tiushishshayta ka xanpirteeta atta akka oli qarqaaren? Xanpirteetosi maana malla tishishshaytose qarqqarri?

Anappapee: - a tishishshaytase asannoyye hellaa diiraa lakke de'ay. Otantayshu oppaa tokkaa "xanpirteeta a'ata takka pishaa ikayna de'ey qapna kaa palanna" kide. Tishishshaytase otoo innasene dakayayye "akkima xanpirteeta a'ata akkaa qapani in faqqani, kaanefo shakayyayye waan ettaninna kooda in ettansha. Oppaxaa qaadda ka kollattanpaya kaasadda. Tishishshaytose

The LEGO Foundation

EASEL lab

**TARA
3**

**Kaassumadda kollattanpaya
kaassadu.**

Kaasumaa 1: Lorrosen oppayye maana kollattin?

Kaasumaa 2: Waa torrosine xatta oppaa kollatte
atta caattayte kuyyaata kuyyaata oppa' taqqamatta?

Dehaama fayya/paqaraa

Torrosen hellaayte olleyye etaa lekayan anappapata l' ettanissan. Rakkowwa a pila oppa padaawe

- Torrosen xatta torraa turanne kollattanpaya an anappapnin turane kidaadda haaraya ishoota kollisha.
- Kollattanpaya torrosen akkaa siileeta xaashani ka kodoose olpa oorshane koda
- Torrosen oppa qaada kaa qoota saarosinitedesa kaa qoota kodositeedesa mattee oor-sadane kaassada

Lellehi kaa caw kide ka qaade

Kollissa: issi qapiya, caw kidditta

Eka:
Kaaheta

Isii pideeta
ettanissa

TARA
1

Kodaa upnaassa

Aytamoo lellehita taaki qaadaynaa inuu parpacisnitu wasanaynaa'e ettanissa isii pideeta taqqamatta kollatta'e kaheetan kahaanna

Oon inuu

Etaa kaheetateyye lellehitanu
toyeteta koladaa

See kamma inuu
Saantaa inuu qarqartu
reexayyna in ettaninna

Seemallaa inuu
Saantaddoosin kallatanu kuyata
kuyata oppa isiin qaataa in ettaninna
A kollattin dikatta'e Kaahesi

A kollattin dikatta'e Kaahesi kammayye kaassumaa takka takkan kaassada.

TARA
2

Lellehitosi kodii

Kidi, "Kaheetosi kaahata'e, Lellehitta kollatta ke faani.

Pissane tarabeesa qara tinpaa dawwa I ettaninne?"

Akkaa tinpaa dawwanaan kollattanpayya akkishi kaa kollishi.

Kidi, kidaa tinpaa kinaane a dakayyte mina'e I lellehen.

Oon torradi anapapnooyye dakayysadu kaa lellehitta harmissadu.

Torra xatta anappapi

Kita musse xala kirrpaa akkishen. Mussa kirrpanpayta. maariyaami **lututa** dawwti kaa muudu tinpaa dawway. Mudaa tinpaa dawwno qootaa kokkokeyo malla i paqay. Qoyra shekayta kaa **lututa** maariyyami dawwti kaa qepisi. Mussa xoori ildaade diipee kaa kirrpaddi qattalay. **Lututa** ishoo tinpaa akkamaa dawamminkinnin mattee punin qapu!

The LEGO Foundation

EASEL
lab

**TARA
3**

Kassumadaa kollattanpaya kaassdu

Kaasumaa 1: Kaheetosi akkaa ettantu'e maana ke qarqqaray?

Kaasumaa 2: Kaaheetosi oppayye, "maxxaa tinpaa kiinaan oon dakkayneyye qaada ka dawaa dikatta inuu faati. Tika kollumaa karayye awta pilla maana qaada ka dakkaysataa inuu parpacisni?"

Dehaamaa paqaara

Kaaheesi hellati ollin oppa oora kaa lakaytan kaahata | ettannissan. Pora lekaytan kaahatta

- **Torra kidaadda oppa oorra qapaa taqqamadu**
- **Kaahetosi oon i kokkokeyye,**
 - Torra kukumaa taqqamadu
 - Kollattanpaya waa kidoosin oppa koddallelehita akka kodani kodi. Pahanaa'e kollattanpaya oo nessa tinpaa dakayaneyye tarabeessa qara dawaa i ettanshan
- **Kaheetosi oon i nukuleyye,**
 - Torrosine xatta carcartan anappapi
 - Lelehitta a pila padaawa(pahanaa'e nessa tinpaa oo dakaytane caw kidan hawsa qapa. Taaki massaraa pila ka lellhitadi padaawa

Diika haaraya ka diika

Kollissa: isiiqapetal, caww kidditta

Eha:
kaaheta

Elquma isii
ettanissa

TARA
1

Kodaa upnaassa.

Kidaadda dakaynitta qaraxaannane aytame lellehitta payyayna ka aytamee lellehitta qaatissa upnaatta ettanissa isii pideeta taqamattane kaheetan kaahanna

Oon inuu

Etaa kaheetateyye oon lellehittanu
toyytata kollannoyye

see kamma inuu

Saantadda inuu qarqara reexeta
in ettaninn

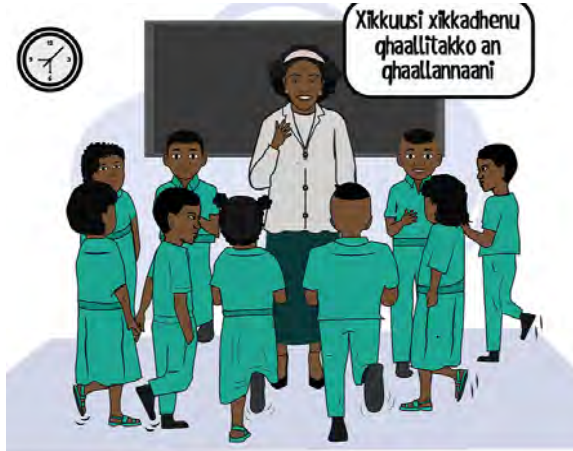
Seemalla

Saantadoosen caatta kallatanno kuyat
kuyat oppa taqqamatta in ettaninna

A kollatti dikatta'e Kaahesi kammayye
kaassumaa takka takkan kaassada

TARA
2

Lellehayta upnaassa

Kidi, "kaheesi kaahata'e kirran kirrpina." An dukaata takka lelu mina'e loqtayti piitan diitta kaa dukaata kiita.oon a dukaatan koddinin kidayye kaheetayte kamma caatta ka fayya dakkayssada.

Pahanaa'e

Kollissanpayta: - qaattaa diika! Yayamada kide.

Kollattanpaya: - aa/titiitaawa.

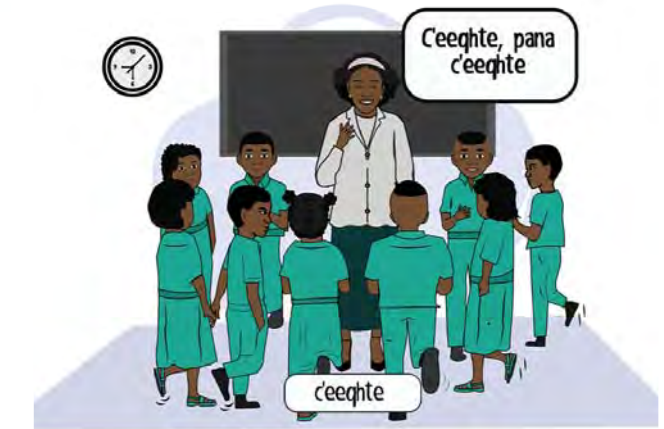
Kollissanpayta: - Tarabeessa diika qapa.

Kollattanpaya: - cawee kidin

Kollissanpayta: - namaa diika qapu! Inna namaa diika qapane

Kollattanpaya: - Aa / dukaata

Pahhnada qara padawaynaane kahatta kammaa caada.
Pilayya dukaata ka a dukaata kordinine taqqamattane kaheetosi netta lekaayya kaahatta I ettanissan

The LEGO Foundation

EASEL
lab

TARA
3

Kassumaa kollattanpaya kaassdu

Kaasumaa1: Kaaheeta kaahannito taaki koda tika kollumaakoonito faaya tooyya I nukkulle? Maana malla?

Kaasumaa 2: Kidaadda axaamane akkaa dakaannan fayya dakkayssattan kuyatuppaa meeqa qapta ?

Dehaama fayya

Kaaheesi hellati ollin oppa oora kaa lakaytan kaahata I ettannissan. Pora lekaytan kaahatta.

- Kirrposi carcartan kirpaa
- Kollattanpaya waa dukaata oo dakaaneyye lallehayta a koonan purshe. (pahanaa'e hellaa a loqqan diittadan kappayye a hawwssa qapen)
- Kuutadda lekayya a paleeta kapandessa taqqamada/do(pahanaa'e waan kollattamine ka taaki quturowwa.)

Torraa haraya a xatta a nama a ulfeesame

kollissa:- Orra pila olli teyna. olli kaleeta

Eka : Torra
xatta

Ulfeessa
ettanissa

TARA
1

Kodaa Upnaassa.

Torrosin dikata orra pilati ka heenayshu
atta akkamaa kammanaan dikata'e et-
tanissadanno a ulfeena taqqamatta kollat-
ta'e torra xatta takkanin anappapna.

Otoon inuu

Dehassanpayya maana akka ishootta
dakaanaan, dikanaan ka kodan oon
torranno.

Seekkamma inuu

dikatanu ka heenaanu atta akka
maa maana deinitu kammatayna in
ettaninna.

Seemmla inuu

Isii ka orra pila pora feyyatin qarqqaraa
in ettaninna

A kollatti dikatta'e Kaahesi kammayye
kaassumaa takka takkan kaassada.

TARA
2

Lellehayta Upnaassa.

Anappape:- Etaa takkaneye katama
shakayya colta tokka awwate oppaa kalo
caa. Oo halkketeyye anno abitta opays-
sani. Halkketa takkayye balaa eetota
damay ka tikkupa orroyye orraa olli anno
oli teay. Atta akkamaa coolta kodday ka
abitta qapaday akkin.

A ayyew caaneyye qara torrattaa payyen.
"ati namoo ! atti a coolta wee takka
toyayna a ettanin kittu ! maana malla
abitta hadanni?"

Qaadu ka kollattanpaya kaassadu.
Cooltosi orsha atta paha'e daashay ?
Orrosi a cooltosi qaran lelanin kapaa
maana kodaa ishootta faati ?

Anappape:- cooltasi ka oorshay."

A a namaa ngarahasinnito anti an coolta
we takka toyya an ettannin coo. Maa
xoori abittaa oppayynno orra xashin mina
eldaa qapu mallan haani. Cooltaa deeno
akeeta dissatta i ettanissan ka dikkatta

qaraa ane dakanni anka abitta hadanni.

Qaadu ka kollattanpaya kaassa-
du

Orrosi maana akkama ishotta dakkatto
ke pahaata ? orrsi att isha kiishan ?

Anappape:-orrsi I fuurin ka dissa-
ta kaassadin. Qaadu kaa kollattan-
payya"cooltosi orra pilati attaa ulfeena
akkin? Tika kollumate taaki tikayshinayye
ufeena akkissa maana kodaa ettanissa?"

The LEGO Foundation

EASEL
lab

**TARA
3**

Kassumaa Kollattanpaya Kaassdu.

Kaasumaa 1: Torrosin kara maana kollattin?

Kaasumaa 2: Torrosin oppayye waan kollatte kallatayyte kuyata kuyata oppa atta taqqamatta?

Dehaaamaa Fayya

Torrosin heellayti ollin lekayatan anappapataa i ettanissan. Waa assi pappahaa pilayya oppa padaawa

- A torrosin a anappapnin turane kollattanpaya akkaa dakaysatta ettanshni'e kidaadda parpaciisnaa kollishi.
- Kollattanpayya torrosin akkaa siileetan xaashan kaa olpa ooeshani'e kaassadu.
- Kollattanpayya torrosin akkaa siileetan xaashan kaa olpa ooeshani'e kaassadu.

Akkaa karitta harfissannan

Kollissa: qaroopaa dikattaa orissaa

Puusee: koda fittala ppuusseeta

Uppna isii piddetta

TARA
1

Kodaa Upnaassa.

Ayya dakaysata ka kidaddaa oli kela qo-teta'e upnaa issi pideetaa kollattaynnunin kaaheta kaahanna. silapeleewa kideeta tuda'a a qupeetaa an kidaddaa o kideetaa taqqamanninnaa ka kidaa taka an upninin anapapeeta ka hala'e akkaissaa qarqaar-rane itaqqamattaa ettanissan.

Otoon inuu

Kiseetaa kaahetateyye oon wee qar-pupaa dikkattaa oorinninnoyye

Kamma inuu

Hayyuma inuu qarqaara ettans-hun olkilla purissa in ettaninna.

Semmallaa inuu

Hayyumoositin attaa akkimaan kallaata kuyyaata kuyyaata oppaa dikattaayynu oorssa'e inuu taqqami.

Otoo kaahayta dikkissan kamayye maana akka kara qapatinenieshin kaassada.

TARA
2

Lellehayta Upnaassa.

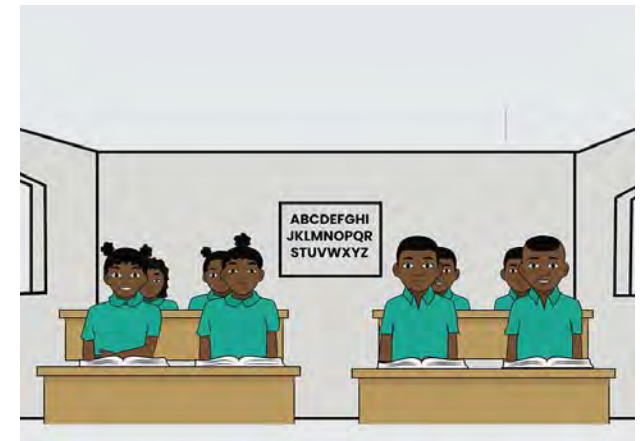

Kollattanpaya akkamaa silapeleewa kidaddaa kara dakaynet kanaata qapani'e kaassado. Pahana'e kollisanpayta silapeleeta lakke'e qapta, simmallaa kollattanpaya a lakken kanaata qapaan, takkan kollissan qapan ka a lammatta payyeta'e qapan. Kamma'e kollattanpaya akkamaa kidoosen oppa oorani'e ka silapeleeta takka mina'e akamaa kanaata qapani'e kaassado.

Atii Kaasu kirpaa dawaa attan silapeleewwamaxxadaso kara ca halaa ka olkila purissaa ettanshani kaahetossi kaahata i'ettaanissa.

Pahnaa'e Tikaa kollumaa puussi ka hella'e, maxxayt Atta tuparraa/hami-yyaa maxxayti puussi Maxxawu Hakayya/asse puusami Hakayya. linii Hakayya

Silapeleeta meeqa? HA-ka-yya

The LEGO Foundation

EASEL
lab

TARA
3

Kollatannpayaa kassuma dehayshh

Kaasumaa 1: wee takkan qarupa dikataa oorissayshin silapaleewwa dikotupaa atta ishin qarqaari (pahana'e kammaa dapa, puuyatta, fayyaa dakkayssada nessadaa qarupaa dikatta titaysha?

Kaasumaa 2: kiseeta pila a'etaa kuyyaata kollumatte ettanissa'e xaayti a wee qaropaa dikatta oorissa taqqamattaa ettanissoo i caa? Ataakitedesa honno?

Dehaaamaa Fayya

Kollattanpaya olin kaahetosi lekaytan kaahataa | ettanissan . pora lekaytan kaahada:

- Otoo kollattanpaya silapeleewwa dakaya malaneyye atta akka harkayshoo kawwsa kilaa qapadan ka awwtaa kidoose lelaaneyye meeqaan atta akkamaa kehenoo kaassado pahana'e otoon kodoose kinaneyye otoon kawssashoo lakkin oppaa xata kidoyye, kidoosen silapaleewwaa lakke qapan.
- Kidaa demoo torraa "tuparu" kidammaa karaa taqqamattaa i'ettanissan
- Orra haarayya a orraa ulfeesino, Torraa eto'otaa (silapaleeta 12) anttanpaya (silapaleeta 13) disamaa kaassade(silapaleeta 14)

Waa dakaanna lelatta/heennaa

Kollisanpayta: araara, amanamitta,olin torraatta

Puusi: kirpa

Upnaa Olli haadeta

TARA 1

Kodaa Upnaassa.

Akaman upnaa olli hadattaa taqamat-ta kollatta etanino'e lapantaa lamaayaa fayyaaii ka nalumman olli toranoen kahetta kahan

Otoon inuu

lapaytossi kollaninoyee

Kamma inuu

rakoowanoo orraa pllatti leleeta e'eno woyaataa rakoowanoo orraa pllatti leleeta e'eno woyaataa

Semmallaa inuu

Eno rakoowa pissa upnatta ka malla eshottaa dawetta enetaninaa

Otto kahettossi dikatto kamma kassuma laayan mana atta akama kolatten eshin kassada.

TARA 2

Lellehayta Upnaassa.

Kidee'e "heennanno ka rakkowwanno olli toratta'e jirfa kidaa akkina'e i ana dakkane. maana malla, jirfa kidoosene erkanayo kidammi." Kidee'e "anitii" erkanoosen xayyoo akaa taqqamatto inke akkisha. Kadee asii kodditayye awuta takka la'attan xooyye anqale. Paraytaadee teykantan eten tika kolluma opa anneyye tika kila la'ata anqaliyan keilaa diishe. Eten kaleyye esheetta damain dikkotte xajeele maa eten kalleyee ayyen kitto namaa tokkaa damayy.

Kollattanpayta kaassadu, "seddipaa maana ana dakkadaa ishina pahata?" (pahana'e kollattanpaya i kidane'e imirotem moon i quumatee? kama'e kollattanpaya kaassadu ka kide'e," maana'e assi anaa dakaati,"(pahana'e kollattanaya asse oorshan, "maana malla nama la'atayti damay")

Kide'e, antii inmiroode maana malla nama la'atawo damay"

Kide'e "otoon oppaa oorinnoyye, orra pila'in

attaa akkaman ishoota dakayne ka qootaa waa ishoona

Dakaannatedesa ishoota tooytaanninna seden akkaa upnadane konnina. Erkana jirfa kidoosen ana

Kamaasa kidaay." (pahana'e immirootte mana malla namaa dantayytii damay.")

Kide'e "atta akamaan erkanayyo taqqamadu ka kirpose olin oppa ooran kidu atta akka taqqamannan mtteeyye

In oorssanna"Kollisanpayta: antii inxasoodee , maana malla kollattan-paay an olle qoottaten: atti ixasoote maana malla antii kee ollen qoottade kollissanpaytoo.Immiroodee, maana malla mxxa neeqanee ana haleten

kollattanpayay: immirootte, maana malla kollissanpayto maxx neeqanen ke halley. Immiroode, ashankullitettawo anjaalanno ana tura qapissen

kollattanpayaayi: immiroteen , manna malla ashankullitette achallaniton qapishe kollissanpaytoo: intamaaqee, manna malla kollattanpaya ullupissj itammaqite maana malla akollattanpayaa kirpa kollinon kamma dessa

ullupe. Oorshadaa haaraya kidadaa kila puppussame karaa immaka'e uumeta i'ettanshan.

The LEGO Foundation

EASEL
lab

**TARA
3**

Kassumaa Kollattanpaya Kaassdu.

Kaasumaa 1: Kiseeta oppaa erkanayoo kuma'a a pila koda ka taqqamatta i matte oorssatta ettannissaa? Maana kodee?

Kaasumaa 2: Porradaa pila a'oppan wa ki dakaanna akkinito taakki olle torrannito icaane?

Dehaamaa Fayya

Kaahetoose kollattanpayate olleyye lekayttan kaahata i'ettanissa: pora lekaytan kaahado

- Kodoosee uppnassa kallattaytippaa waa orra qawwanna shakayeta qoottee: atta akkama olle torrannito taroosee a taqqamannitan kollattanpaya pahanan akkisha
- Pahana;e a rakkowwaa a'orra pila olle kalayshoo oppaa qapan ishoona qaraa kaassadu. Kollattanpaya olturayye taraa olituratta kiseetaa assi pahatuppa maana atta akkamaa ishina dakaaden ollin dikataa i ettanissan.

Maritta kammaa aani

Wa kollinnittaa : issii pideeta, mattee oorsatta, qaropa dikataa oorissa

Waa pahata: kaaheta

Uppnaa isii piddeetta

TARA 1

Kodaa Upnaassa.

Kaahetoose in hakaan oppaa o'orio'e hakaa ke dakaannitu'e upnaa isii piddeeta taqqmata kollattan kaahanna.

Otoon inuu

Kiseeta kaahetate otoon lallehaytanno tura qapeeta kollanno

Kamma inuu

Haayumaa inuu qarqaaru upnattan ettanina

Semmalla inuu

Tikumaynu kuyyata kuyyaata oppaa akkama isii piddaa ettaninno'e hayumoosi taqqamatta in ettanninna,

Otoo kaahessi dikkatu kammayye maana akkama kollatten wa dikannitanein ishin kaassada.

TARA 2

Lallehayta Upnaassa.

Kidee'e, payota'e, lallehaytan akkishhaa yakee kiddaa. Kamma'e fayyain qana ka hakaa keniti ollin dikna."

Kidde'e, "otoon dikkineyye antti inkida'e 'paaya akkamoosi mina'e lallehaytose oppa oorettaa ishin faani."

Pahana'e a payyota: dakkintupaa meella lakki akkische, haka keniti diki, ka kidee'e 'paaya kollattanpaya kaa ajajosse mina lallehin.

Pahana'e lammatta, lallehaytta shakkayta kide(phana'e, "mat-tayshin qappada loqkta takka qara qa'adaa, lokko xata kida"), hakaa keniti dike, kamma kide'e 'payyaa', kollattanpaya ka akka ajajositi minna lallehaytaa payyen.

The LEGO Foundation

EASEL lab

TARA
3

Kassumaa Kollattanpaya Kaassdu.

Kaasumaa 1: Oon lellehaytoose matte oorssanitooye iqaptee? Lellehayta mattee oorssata'e kaa qaapa isippaa pattissa'e maana kodaan ettaninna? (pahna'e otoon tokka teyminooye mattee olli oorshaa, qaapa kilaa toytaa'e koda mattaytipaa coo kide.)

Kaasumaa 2: Kuyyaantupaa kiseewwa xaamanne oppaa ajajaa takka koda?

Dehaaamaa Fayya

Kaahetoose kollattanpayat olleye lekaytan kaahataa i'ettanissa: pora lekaytan kaahado.

- Lellehayta purshe taaki dikoota lellehayta purshi.
- Kiseetaa akollattanpaya dikniyyan padayyyane Dikootaa oppa oori (phana'e:- Hakaa 10ti diki kumaa hakaa 5taa oppa'e
- Hellaa akka kidaddaa akkinnane hupnnan kidaan ishootaa kaassado. Pahanna'e:- Otoo kollattanpaya matta qappadane, assi kidaa i ettanshan, "matta". Otoo kilpa qappadane, assi kidaa i ettanshan, "kilpaa"

Orra qurpa dehaatta

Waa kollinitaa: Orraa pilla olle takuumt-
taa qaapnataa, mattee orssaatta, olin
torrattaa
Waa pahatta: kahettaa

Upnaa olli
ulifeessa

TARA
1

Kodaa Upnaassa.

Kollattanpayan olin kollanninnaa qootaa oli ulfeessatidesa heennan qapana kollattan kaahanna

Otoon inuu

orraa pila ollee torranninnoyye

Kamma inuu

qoottinno dessa wee lekaytan kollanna

Semmallaa inuu

kantaa a kokkoken kifileeta kara qapnaanna

Otoo kaahesi dikkati kammayye maana akkama kollatenn wee takka takkan ishin kaassada.

TARA
2

Lellehayta Upnaassa.

Kollatnpaya akkamaa maxxaysho lelani'e hennasso kaassado.

Waa jaalannaane isho

Waa kodaa jaalannaane assew olli torraan ka isheetta olle antaa'e a lellehini. Sekkamma

Kollattanpaya pissa e'oppa' ooin.

Pahana'e, "maxxiyyo Kusse anti paata xa'issaan jaalanni."

Kusse harkaadinne lellehni.

Paata xai'ssa kodaa isheetta faani. Kollattanpaya pissa oppa orra "maxxaayti Kusse atti akkaa paata xa'issa jaalannitto" otoo paata xa'inittoyye harkaytii ilelehine?.kollattanpayaa lekaya ollen kolladda. Kollattanpayyaa a pilaati' i parri taaki kuyyaantta pilaa farroota kaahetaa akkattane

The LEGO Foundation

EASEL
lab

TARA
3

Kassumaa Kollattanpaya Kaassdu.

Kaasumaa 1: Qoota kollattanpaya a pilatedesa dukaata upnatta'e hayumaa atta pahoo taqqamatte?

Kaasumaa 2: A kaahetoosi kaahannittooye qootaa kollattanpaya a pilatedessa waa kollatte haaraya icaane? Maana kollatte? Qootaa kollattanpayatedesa dukaata upnaatta aytamee ke taqqamta?

Dehaamaa Fayya

Kaahetoossi kollattanpayate olleyye lekaytan kaahada; pora lekan kaahado

- Otoon kaahetosi inukkulli kollattanpaya akkama oorsha a turan kollattanpayta pila a xayshuu kidaa turan oppa' oorani kaassado, taaki kollattanpaya a maxxadaa ka lellehayta ishooa turan kodamee a oppa' ooren, taran olkamma'e (kollattanpaya akka matte oorsadani oli qaarqareta i'ettanshan).
- Kollattanpaya akkaa maxxayshukka kidadda tarpe oppa lamayta kidaa kaassado. Pahana'e mella torraa oppa otoon maxxayyee, kollattanpaya akidene'e, "maxxawu Bashiree, ka anti purtukkanetan jaalanni." Otoon mala torraa'e kodda akkineyye, kollattanpayyaa assi kidaa l'etanshan, "maxxawu Bashiree, ka anti kowaseta kaahetan jaalanni." Otoon mala torraa'en waa maxxawu la'anna' kollattanpata assi kideeta i'ettansha."maxxawu Bashiree anti an kollattanpayta."
- Kollattanpayta koda taaki mehaadda akkaa maxxayshuti mina'e fitalaa oli pahun paayanno akkaa reexani kaassadu. Pahana'e. " Maarisa, ikide'e, maxxawu Maarisa, anti Mankootan qapa." taaki maxxawu Maarisa anti dikootan jaalanni."
- Kollattanpaya maxxadasso olli lelle ka kaassuma lekaya mina oorsha oorissa, lellehayta oli pappahnassa i'ettanshan. Pahana'e :
-Awwe atta ke pahata?
-pinanta axama koddeeta ke wayyi?

Qaadu/kuti'i

Waa kollinittaa: orraaolle takkumtaa qappnattaa, olin torratta

Waa pahhatta: kahhettaa

Upnaa ulifessa

TARA 1

Kodaa Upnaassa.

Heenna orra pillaa upnattaa'e ka kaassuma kaassatta'e upnaa ulfessa taqqamattaa kollumannon olin kahanna.

Otoon inuu

Dikatta kaa waa orra pilaati dakannaati desa kaassanniinnoyye

Kamma inuu

fayya ishoota uppnatta in ettaninna

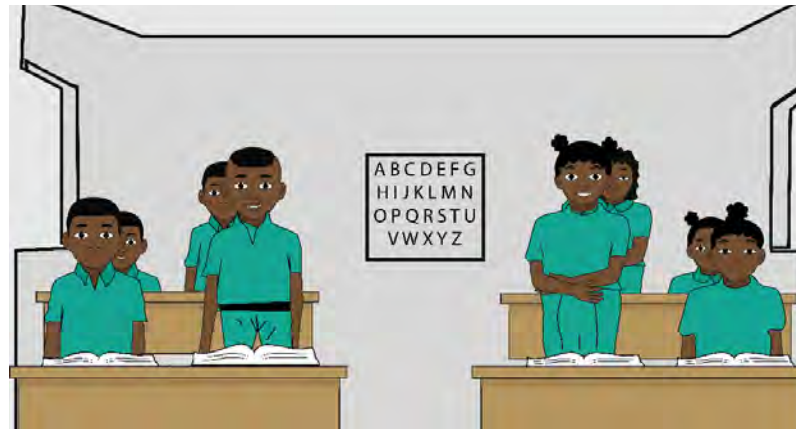
Semmallaa inuu

takkumta fayya olin qapnattaa in ettanninna

Otoo kaahesi dikattee kammaayyee maana akkama kollatteen wa dikannittane'in ishin kaassada

TARA 2

Lellehayta Upnaassa.

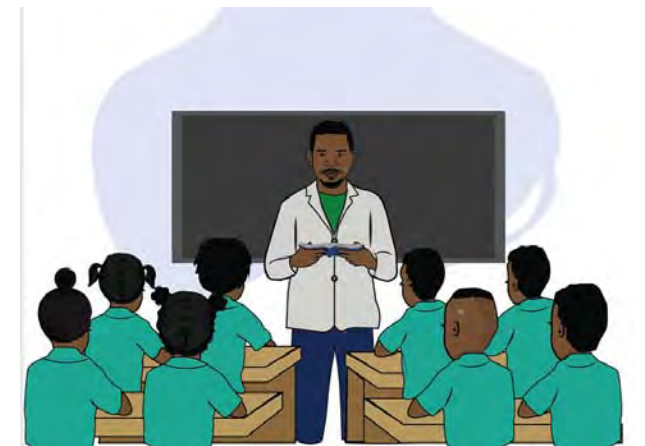
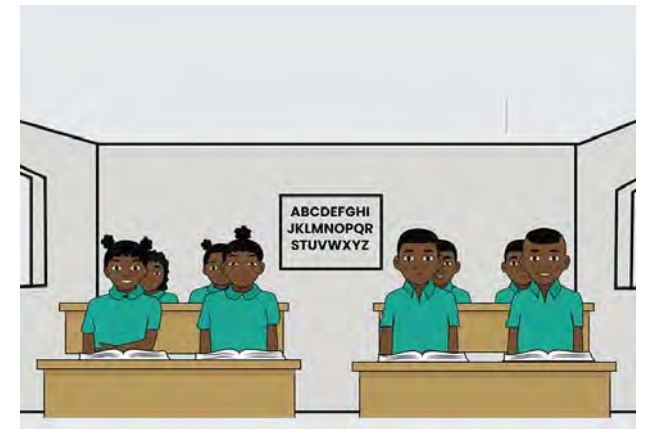

Kollattanpaya akkama jirfa kidaddaa kidani' lele, atta akkamaa awsaden taaki tiiten ka muraden reexassu lelaa'e qaantaa taaki kutiitta ishoota qaaraa faanii. (pahana'e, otoo waa, jaalannittaa qaadu, otoo ke dakaannitto kuti'i. Oon heentow qaadu.) Pahana'e,

- Otoon farataddaa jaalanneyyee
- Oon otoo roopnitto ke dakaanneyyee
- Otoo kuttattoyyee oon toftoritta koodaa heentaayyee

10nin kaahesi kahado, kollattanpayaa akkama atta akkama dikatta mattayshoti a nama pila oli pahu taaki olin pahanin akkaa upnaadani ishoota japaaccise

Kide'e " nama takka a'oorshaa axaayti pahaa taaki an pahanine qapu kaassado ka maana' akkama asse dikattee olin toraada." Kollattanpaya akkima kassumaa kaassadane'e ishoota japaaccisi.

The LEGO Foundation

EASEL lab

TARA
3**Kassumaa Kollattanpaya Kaassdu.**

Kaasumaa 1: Kodoosi oppaa qootayti ka qoota moot-tadattitedesaa haaraya ikkollattee? Waa qawwayshe icaanee?

Kaasumaa 2: Hayyuma ann qoota kallata orra pillatii de-saa uppnata taqqamannu pilayyita echaawee? Kaassumaddan kaassatta in ettaninna lamayaa axaamane'ew?

Dehaaamaa Fayya

Kaaheetose kollattanpayayte olleyye lekaytan kaahattaa; pora lekaytan kaahadu

- Kollattanpaya waa kaassuman payyane dehayshhee:
 - Qootaa _____ dessaa kuutaytta ana lelle?
 - Maana _____ konini?
 - Qootaa _____ desaa maana jallanni?
- Oton kaaheesi kokkokee kollattanpaya awwsattayshoo eropaa harkka xa'issan up-nashen jirfa kidaddaa shakkishe.
- Tarpaa'e qa'antta takkii kuttitta taqqamado, a kammaa aanissumaa kila orran taaki qoota kuyyawwaa nessumatedesa onpokoo teykantee kullinnan mina'e.
- Kollattanpaya awwtta kodetta murannaneyye a'ilidaa dippeen. Otoo nama pissa poot-aa reexadoyye o'akitoyye namaa pissa akka eldaa pannatta ettansho ishoonna lele, sedi nefe akka kollattanpaya olli kapaa paata kolladane'e ishotta qaarqaara.
- Kaaheesii akkamaa hellaa waa ishonna dakaanna leleeta ettanshanni taqqaamado.(pahan'a'e, dappayssatta awutaa we'e kamma dapttoyye:o waa fayya akkitoyye xassottaa, a kamma caaddin.) orra qootaa we'e takkaneetedesa atta qindaa lekaytan ishotta dakaataa ettannisso qaraa torrada.
- Kollattanpaya aj irfa kidaddaa dehayyshen. Kaaheetta turan dikkataa oluupa po-hee,qottaa jirfa kidaddosenti desa akkamaa oppaa dikkadane kodi.

Akkaa karitta harfisannan

kollisanpaytaa: atta akka hellaa upnananni-ka rexinan

puse: koda kamoo

Upnaa duuppatta

TARA 1

Kodaa Upnaassa.

Ammaaw kaahayta atta akka duuppatta kuttisannan kaa otoo waa neeqaa inuu dakannan atta qapatta akkama inuu faanon tooyana.

Otoon inuu

Hapursattan Porrosen taqqaman-ninno

Kamma inuu

Waa inuu dakaanna qapanna

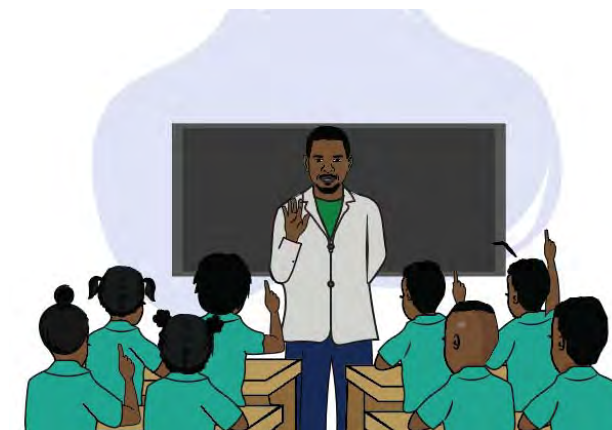
Semmallaa inuu

Waa mattinnu inuu qaraa qapee ka olli kalaytaa diissataa orra pila ollin coo qapatta

Otoo kaahayta dikkissan kammayye maana akka karaa qapattinin ishin kaassada

TARA 2

Lellehayta Upnaassa.

Hellaa akkamaa qindaa ishin otoo waa neeqaa nama dakaannan karittan puulannan akkama koallattan upnayshi ka olkamma' oorrissaa upanayshi.

▪ Qaatishi

▪ Waa dakaanna reexe _____ (miiraa, miiddama, tamaqtaa...)

▪ **waa karitta puulasaa ettanshaa lamayaa reexi** (kenin nessa oorsatta, xolmaa ela qapeeta, nessumaa teyeeta ka kuli oppa' oora)

▪ **ani** (torraayshin qaropa oorra)

Rakkoota kifleeta karaa kitto dehaysha taaki rakkoota aroota hellaa oppaa umaama ettanisso uumaa. (qindoosee **rakkowwaa uuman tooye**)

Hellaa lakki akkaa rakkoose kodan kaa saantan karittayshu puulasaan aanan kaaassado

Hellaa rakkowwaa ika lelekayta daashan ka asse oppa ooretan ettanshan.

The LEGO Foundation

EASEL lab

**TARA
3**

Kassumaa Kollattanpaya Kaassdu.

Kaasumaa 1: Otoo dikkee miiroottan maana ishina' kod-
daa ettansha?

Kaasumaa 2: Maana xata karitashin oorissaa ettansha?

Dehaamaa Fayya

Hellaa olli saantadosen arepa xaa caa tooye. ishoota pora lellekaytan taqqamado

- Saantadosen kollada ka lekaytan oppa' oora
- Akka hellaa' qeennitto mina saantadosen tooya ka maxxadasso kasu puppursha
- Saantaa ishin karitta puulannan mattee hellaa oorshe ka dikattaysho tooye. Nessumaa teyyatta oppaaw caatta.
- Saantadosen otoon shakkayteeta hapuursaadan ka akkaa taqqamatta ekkayshane otoo hellaa kollissanpaytaysho qara qaarqaarsa kaassannaan. Hakaa rakkoota aroo-
ta hellaa karen uumamin ishoota harmoo olli kollissan ka saanta ishin kamma aanan faddan.

Waa dakaanna leleeta/heenna

kollissanpayta heenaa ka kidaddaadi

Puusa: koda upnaa kollataa)

Upna ulifeessa

TARA 1

Kodaa Upnaassa.

Torraan akkaa upnatta ulfeessaa sahat-taatedesa anappapanna akkan waa orra pilaati dakaanna reexeno.

Otoon inuu

Akkaa waa nama dakaanna ka qalpeeta reexaynaa sahanoo.

Kamma inuu

Kalluminnoppaa akkaa waa nama dakaanna reexaynan sahanna

Semmallaa inuu

harmiisso ishootaa qapatta ka ishoota olli kantumaa paxaara qapnaatta in ettaninna.

Otoo kahayta dikkissan kammayye maana akka karaa qapatiniin ishin kaassada

TARA 2

Lellehayta Upnaassa.

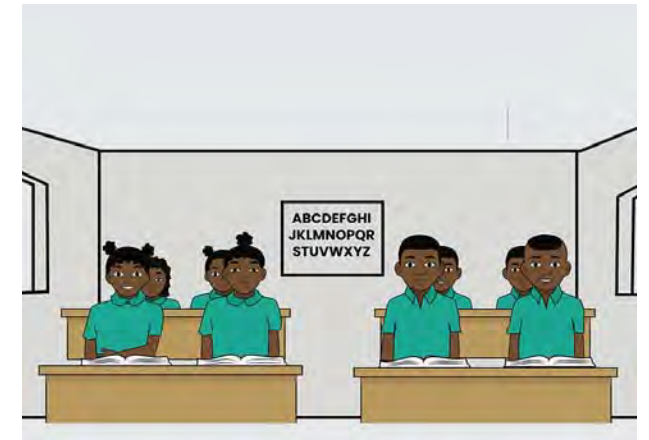
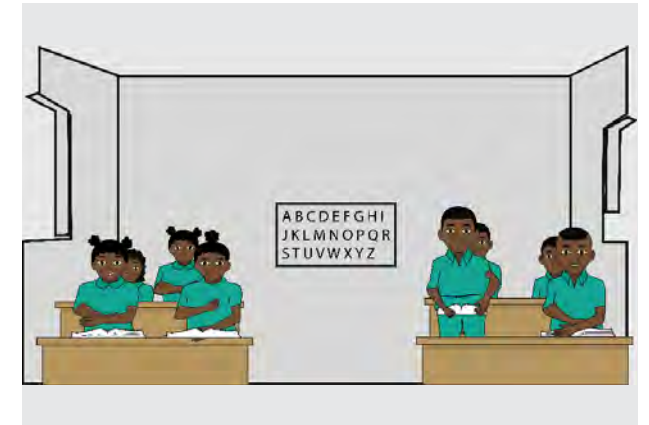
Hellaa' torraa anappape (mataafa atta orra taaki torraa apare caa ettanissa)

Nessaa waa harmoo nama dakaannaa torroosen oppaa reexe.

Nessosee kokaanpuussota quda' puuse.

Nessose nessaa kuttan anappape. Hellaa akka ke kammaa desa kidane kode.

Hellaa akkaa nessose oppaa oorani anappape ka akkaa keeto a orroosi mina' nessaysho qeedan.

The LEGO Foundation

EASEL lab

**TARA
3**

Kassumaa Kollattanpaya Kaassdu.

Kaasumaa 1: Seera fitala atta pahoo nessoose oppa' akkiten?

Kaasumaa 2: Attaa namaa torroosen karaa co atta akkama miiroode atta' upnatten?

Dehaaamaa Fayya

Nessadaa lamaya a torroosen oppaa taqqamattane:

- Torraa orra haaraya oli ulfessinooti “takka kaassada ka kida, Amma namoo atti ildaa qaptoo ka wee takkan nefo tooya sahanine! Atta maana; ampuuleta haadanne ?”
- Toraa Sabuwar Gambo Mai Hikima “ekkasaade ka kidee torreeta e’etnissaa?”
- ”Torraa “kamma’ew ullupee,ka kidee “ana qaarqaara anaa qarqaraa!”
- Torraa afaa haarayati.”afaa ekidene, Uluu! Uluu! Ata ishina’ orraa atta shakka see piisa kamma ishin kode!”

TARA 1

Kodaa Upnaassa.

Ammaw kaahayta duupatta kollatta a ishin rakkowwaa orra pilaati fueetan kaahanna

Otoon inuu

porroosjn sahanno

Kamma inuu

poraa lellekaya a olli' kalayta dapnaa fureetan mattee oorsanna

Semmalla inuu

saanta nakaytan reexna

Oto kahaytaa dikkisaan kamaye mana akka karaa qapateenen eshin qoraada

TARA 2

Lellehayta Upnaassa.

1. **Waa** pilaa dikattaa diishen.
2. **Namaa** paayyo asse wa'l takkan kode ka rakkooto qaropa oore.
3. **Qaraa** oorshi, waa parpaccininkin-nine qara'puyado
4. **Nama** piisa'e saateta olmina'kitto daashi , ikaa qaarqaarritta maana?
5. **Tara** kodada, takka' apaayyu apilaa ollin takka' koda.
6. **Lakan** desa torraa: fuuri taaki kuli xooyi.
7. **Diissata**, kidee, in ishin dape.
8. **Mureeta** daashi, poraa ishin rakkoota parpaccisninkinnin furto fadde
9. **Deexa** nama piisa waa faanitta akkado tara kodaddaa shakkayta

ishoota hatti.

10. **Qaarqarsaa teye**, hellaa qime taaki a rakkoota fureetan ke qarqaarin Kide akkaa rakkoota shakka' koddito' kode ossin dikame oppaa takka xaashi inoo saanta xaamamon akkaa deexa matte qapnattaa ettaninno, Alle diishi ka waa pila' kode, alle kapaa sekaado. Kuyyaata dikkattaati qimoota ka anto dexa deexto.

Otoon qaraa xosalle ha ha ha-----

Otoon kamma dapteyye ana' diishe kidi ka muratta' ekkayshi.

Deexi, lakopa qeedi, karpan oori

Fureeta faddi.

Namaa ee co ayno nefe taaki namaa ke qaarqaaro kaassado, attakka ke qaarqaro fade.

Miira lekaya a caado, reexeta'e otoo ishootopa kirpan deenittooye hellaa akkaa pora lellehani kodi

**TARA
3**

Kassumaa Kollattanpaya Kaassdu.

Kaasumaa 1: Saanta rakkowwan furaan a xaamoo ke nukkulli a xaammow ka ke kokkooki?

Kaasumaa 2: Olli pirayta a xaamo qaarqaarsa kaassanni ?

Dehaaamaa Fayya

Hellaa oli saantadosen areeppaa xaa caa tooye. Ishoota pora lellekaytan taqqamado

- Hella saantaa ishin olipirayta furan a oppa rakkaden i caatta? Hellaa mattayshotin saanta ishin rakkowwaa furaan dikatta ka moottadaassoti taaki kifleeta piisa torraa i'ettanshan
- Hela ipora pila a ishin rakkoota furane matte i' oorisanne? Hella pilaa ka kaassannew ka kiine, Hela saanta pilaa a ishin rakkoota fureeta' ikittaawwe ana ka padawna?

Torraa qara' immakeeta

Kollisampayta: olin torraata, oraa olli parkuma, henaar rexaa

Pusaa: koda kullumaa kodeta

Upnaa ulifeessa

TARA 1

Kodaa Upnaassa.

Ammaw qinda torraa anappapeeta a oli ulfeessa ilqumaa a olli dakkaysaatta ka torraatta

Otoon inuu

Torraa oppa qoota heennatte desa torranno

Kamma inuu

atta orra pilaati'in dakaannin kollanna

Semmallaa inuu

atta akka orra pilatti caattayshu oppan xata dakaannitton kollanna

Otoo kaahayta dikkissan kammayye maana akka karaa qapattinen ishina kaasada.

TARA 2

Lellehayta Upnaassa.

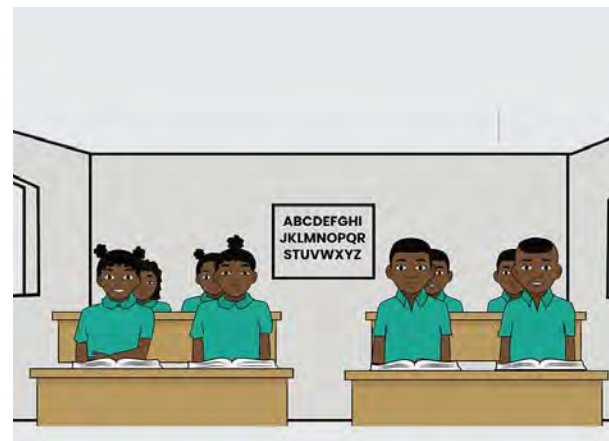

Inuu pisanti waa inuu dakaanna in qapna. Maa qoota orroose torrap-paa cootidesa waa ishoota dakaanna tooyina. Otoon anappapnoyye waa koddina mattoppa xaasada ka akkaa torroosen ke ish caattayti karaa qapannan tooye.

Hellaa torraa torree (torraa a heenta.): waa torroosen karaa ishoota dakaade kaassado

- Torrosen attaa ishoota' dakaaden?
- Attan upnattaa ettaninna? (pahana'e fuulaa tooyan, afaa pahanaatin)

hellaa akkaa maxxanynyuman oorshane kaassado akka nama piisaa keepaw tooyetan dakkaysado lele.

The LEGO Foundation

EASEL lab

TARA
3

Kassumaa Kollattanpaya Kaassdu.

Kaasumaa 1:Atta akkaa nama pilaati dakaannitto upnattaa ikokkokimmoon inukkulli?

Kaasumaa 2: kuyyaawwaa a orra demo assee dakaannitta a xaame? Akkama assee ishoota dakaatte atta upnaanne?

Dehaamaa Fayya

Hellaa ollin kaahaysee lekaytan kaahado. Saanta lellekaytan kaahado

- Hellaati atti harmisso'e upta. Torraa mattaayti taaki akanta ishoota torre.
- Hellaa akkaa olkaraa dakkaysadane japeesse ka hellaa dakkaysanna kalataysado

Torraa issipa teyyannaane

Kollisampayta: kantuma, olin torrata

Pussaa: upnaa
kollata (ollopaqapaa)

Upnaa
ulifessa

TARA
1

Kodaa Upnaassa.

Ammaw torraa saantinno a ulfeena a orra pilaa dakkaysatta sahatinnaa anappapeet-upan anna

Otoon inuu

Hellaa pilaati torrappa atta akka oli dakkaysadane torrino

Kamma inuu

We lekaya atta akkaa orra pilaati da-kaannanin kollanna.

Semmallaa inuu

Tikuminnuppaa waa nama pilaati dakaanna upnattaa ka dakayayna in ettaninna.

Otoo kaahayta dikkissan kammayye maana akka kara qapattinen ishin kaassada.

TARA
2

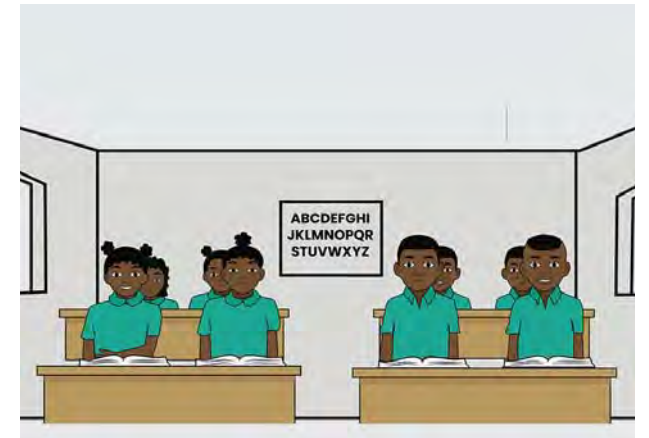
Lellehayta Upnaassa.

Kide'e "inuu piisanti heennan qapna. maa atta akka orra pilaa dak-kayasanna ka heennasso ulfeessinan torraanna. Akamaa anappape mina'e waa mattayshin karaa dakaanna xaasha ka torroosen atta akkaa caattayshin kara' qapaden dikada."

Hellaa' torre. (torraa a pila taaki axaayti nefe a koden) kaassuma a akkaa xaaysho mina dikadaneeroorroosen piisoppa kakaassado

- aa
- Hela apari i' ishina' dakaatte? Aytami ? Maanaa kodee?
- Maana ke qaarqaare oo asse ke dakaannittooye?
- Atta orra heennaa assee pahaa qapoo qaarqaarta ?
- Hellaa akkaa maxanynyuman oorshane kaassado. Akkaa pisanti nama torrino toyaadan ka dakkaysadane japeesse.

The LEGO Foundation

EASEL
lab

TARA
3

Kassumaa Kollattanpaya Kaassdu.

Kaasumaa 1: Maana'e akkamaa orraa pilaa dikanno kamma' takka parpaccisine?

Kaasumaa 2: Maana akkaa waa orra pilaa kallaataysho oppa dakaanna i ke qaarqaarri?

Dehaaamaa Fayya

Kaahaysi hellaatti olin lekaytan oppa o'ora ka kaahada. Qinda pilaatin kasu kaahadaw

- Hellaatti harmo;e uptaay, torraa kantuppandesa caa ishoota torree.
- Hella akkaa olkilaa dakayane'e ishoota kokkonnayshi ka harmoo dakkaysanna kalataysado

Torraa oppa' ooreta ka araarissaa

Waa kollinnittaa: oppaa oorettaa ka araarissaa

Ettaa: kodaa matte paata oorsatta

Upnaa olii ettanissa

TARA 1

Kodaa Upnaassa.

Olli' kalaytaa a'orra pilaa oli dapno fureeta'e upnaa oli ettanissa taqqamattan torraa anappapattan kollanna.

Otoon inuu

Rakkowaa torradaa karaa caatidesaa torrininnoyye

Kamma inuu

Porraan oppan rakkowwosen furro lekayta dikatta in'ettaninna

Semmallaa inuu

Kallaatinno a kuyyaata kuyyaata op-payee rakkowaa caa fureeta'e dikattoose taqaamattaa in'etaninna.

Otoo kaahayta dikkissan kammayye maa- akka karaa qapattinin ishin kaassada

TARA 2

Lellehayta Upnaassa.

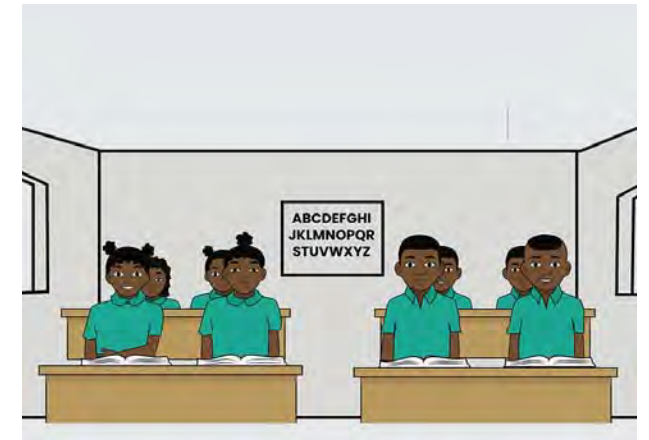
Kidee'e, "takkaa takkaan piisanteyye orraa olii kalaytan dapninna. Orraa a'aree torrosen kara coo maana rakkootade akkaa qapan kaa atta akkamaa furen ollin tooyna. An anti, pahanaa anappapnoyye maana mattayte karopaa deeni kammaa torroosen attaa akkamaa kallataytee qudaa kaynaan oppa dikado."

Kollattanpayta torraa anappapee. (torraa Tubaruu taaki a'a pilaa taqqamattaa

i ettanissa.) kaassumaa a araraa torrosen oppaa kaassadu.

- Rakkotose maana? Atta furaa ettanissa?
- Orroose maana'e assi koddini kiini ka oppa dikanne?
- Rakkowwosen pataa i ettanshane? Attan pattinna?
- Torrosen attaa dikkadani kiini? Orroose ka atta oppa ooran ka olii araraman?

Kollattanpaya akkaa xasayshoten oorshane kaassadu. Kollattanpaya akkaa nama torrinoo tooyan ka fayyaa dakkaysadani ishootta matte oorshe.

The LEGO Foundation

EASEL lab

TARA
3

Kassumaa Kollattanpaya Kaassdu.

Kaasumaa 1: Kiseeta ke qara' ulsannitto oppayee rakkoota toolla isho mootta torraa malaallitto ikittaa ? Rakkowwaa demoo maana malla otoo torrinaan orra qara' ulsaanni?

Kaasumaa 2: Akkaa rakkoota a kokkooka torrito'e maana ke qaraa shoolla'anni? Attaa pahata kiseeta demo qaarqartaa kaassanni, taaki maana mallaa parkan kooda kooni?

Dehaamaa Fayya

Kaaheetose kollattanpayatte olleye lekaytan kaahada; poraa a lekan kaahado:

- Kollattanpayayti fayya'i upta. Torraa mattayti taqqamado taakiti a torraan ke kapandesa caa taqqamado
- Kollattanpaya akkaa oli qara dakaysadane futumshe ka hellaa fayya dakkaysannaa peepe.

Torraa xattaa waa taqqammaane

Waa kollnita: Waa taqaamitta,, orra pilla ollee takummta qapnatta

Waa pahatta: koddaa tafeetta(mattee orssataa)

Upnaa olli ulfessaa

TARA 1

Kodaa Upnaassa.

Laqqameeta akkissa'e ka tooretatedesa torraa anappappta ka upnaa oli ulfeesetan taqqamattan kollana (pahana'e, ulfeessa, a amanamiitta, Taaki isi shakkissa).

Otoon inuu

Qootaa taqqametatedesa torraappa torranninnoyye

Kamma inuu

Porraan ishotta akkinna lekayaa kollatta in ettaninna

Semmalla inuu

Kuyyaata kuyyaata orraa pilaa olle takumta paqara qapnaatta ino faani.

Otoo kaahayta dikkissan kammayye maana akka kara qapatten ishin kaassada.

TARA 2

Lellehayta Upnaassa.

Kidea'e, "Inuu pissante waan akkinna [taqqameeta]. Orraa torrosen kara coo atta akka taqqameeta akkishin toyna (taqqameeta) an anti, pahanaa anappapnoyye maana mattayte karopa deeni kamma torrosen atta akkamaa kallattayti quda kaynaan oppa dikado."

Kollattanpaya torraa anappape. (torraa Tuparu taaki a pila

- Taqqamatta i' ettanissa.) kaassuma taqqameeta torrosen oppaa kaassadu
- orraa a torrosen oppaa coo atta taqqameeta akkishen?

Orrose pissa akkisha taqqameeta poraa a oli pahum Pora a atta pahunne akkishan taqqameeta oli pahm karkari ?

- Dikataytippaa orra awta pissa tiqqim taqqameeta i' akkanne ? Moon etaa a opaa orra taqqameeta akkanne ka etaa a opaa akkanninkinninee caa? Maana malla?

Kollattanpaya akkaa xasayshoten oorshane kaassadu. Kollattanpaya akka nama torrino tooyan ka fayya dakkaysadane ishotta matte oorshi.

The LEGO Foundation

EASEL lab

**TARA
3**

Kassumaa Kollattanpaya Kaassdu.

Kaasumaa 1: Kiseeta oppa nama ke akkishi taaki de-hayshe aytami nefo ikiraatta? Maana ke dakaadi? Olli a'akkissaa maane parpaccisti?

Kaasumaa 2: Attaa orra pilaati akkissa? Ishoonna atta ki akkiishan? Saantada pila a'ishin orra pilaati akkiissa ettaniissu ekiraadaa?

Dehaaamaa Fayya

Kaheetosse kollattanpayte olleyye lekaytan kaahattaa; porraa lekaatin kahado

- Kollattanpayayti atta kitto akkaa kaheeta ettaninnaan i'upta., Dikkatta torra a kahay ta taaki torraa ishin kapan desa torraammiaa taqqamadu.
- Kollattanpaya akkama oli dakkaysadan ka nama wa paqaara dakaytissaan oli kalatay-sadani ishoonna nyarshi.

Xajeelta Haaraya a Torra murkuujaa

Wa kollinniitaa: ulfeessa , orra pila upna-
atta

Wa pahatta:
Torraa

Upnaa orra
pila ulfeessa

**TARA
1**

Kodaa Upnaassa.

Qalpeeta atta akkama nama pila ulfeessa ka orra pila upatta akka akkinnittu akkan dikattaa ettaninno'e upnaanno isii piddeeta taqqamatta kollattatedesa torraa anappanna.

Otoon inuu

Torrappayye otoon qoota ulfeessatedesa torranninnoyye

Kamma inuu

Akka nama ulfeessinaan pora lekaytan kollanna.

Semmallaa inuu

Kallatayno kuyyanta kuyyanta oppayye olli kalytaa kuttaytan orra olleyye qapnaanna.

Oto kaahayta dikkissan kammayye maana akka kara qapatinen ishin Kaassada.

**TARA
2**

Lellehayta Upnaassa.

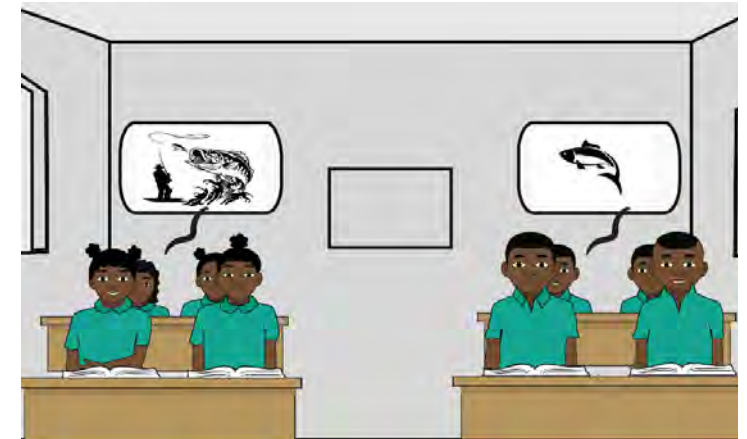
Kuyyaanta takkaayye, tekoolayta takka nama murkuujaa qaqqapanno ...

Anappapna: Kuyyaanta takkaayye, tekoolayta takka nama murkuujaa qaqqapanno Murkuujaa takka kutta qapi. Murkuujasi ka namasi kaassadi ka kiini, "maana ana koota?" Namasiikka oorshi ka kiini, "toollaaynuu damtan qapan, simmalla ishoota damissa'en tikupa ki qeeda." Kamma Murkucjaasii i oorshi ka kiini, "ootoon ana Kammeesa diissayye fayya'i teyta." Namasi kaa dakaye ka murkuujaasi kammeesa alli diishi.

Kollattanpaya qaatishi ka kaassadu: murkuujose etee kammeesa diisameyye atta namoosi ulfeessa ettanshaa?" Etee tika takkaayye tikasi xaayshuu shakkayya apootamte akke. Aayyaadii a tika kutta karaa qa'annitto akke. Aayyaadi ka akkaa

tikoose akkaden ishaa kaassatte. Isha kaa akkaa murkuujaa olle lehade isheetta lele. Parraytaade namasi ka aani ka murkuuja akka nuqusa kantoositi koddoo kaassade maana malla teyaantolayta koddaa heenay. Murkuujaa ka awusade. Areppa' qaatishi kaa kollattanpaya kaassado: "Heennasso a lammattaa etee teyatamineyye akka murkuujose kaltaysattaa ettanshan? Attaa orra pila kalataysattaa diishan?"

Awta takkayye etee tikaaysho opandesa xayxaysannooyye, aayyaadi ikiite," Atoose akataa ana' kupni. Ikka akkamaa aappaadii

murkuujaa kapupa aanu ka atoota akka isheetta qaraa tiitawto naappado lelte. Murkuujaa kaa kide'e "Hayii! Hayii! Ishin orraa kalatan qapnin wa'i pissan ishina' kode. Akkaa aappaase alli' kalo erke. Etee tika kayeyye aayyaadii a kaattilla qoyra kila kutiite akke maana malla tikasii xaayshu paqaraa inkitto. Areppa qaatishi ka kollattanpaya kaassadu:" Dikkatta qaraayye namase murkuujaa qapnoo ka aayyaadi maana ishoota dakkattaa ettansha? Namase ishoo aayyaadi otoo torrosen dikkadan kammayye maana kodeeta ettanshan?"

The LEGO Foundation

EASEL
lab

TARA
3

Kassumaa Kollattanpaya Kaassdu.

Kaasumaa 1: A torrosen dakayti kamma yye atta dikkanii taaki maana ke dakaannii?

Kaasumaa 2: A torrosen karaa dakayte attaa kallumaayte a kuyyaata kuyyaata oppaa taqqamattaa ettanissaa?

Dehaaamaa Fayya

Torrosini kollattanpayaa ollin anappapatta l'ettanissan. Ekkaysumaa ha'araya qara padaaye:

- Torrosinn turan, kidaddaa harayaa ishuu olkellaa la'assayshu a kollattanpya kiseetaa anappapnittuppa desaa kollatta ettanshani ishoota kollishi.
- Kollattanpayaa atta akkimaama poraa kumma'an pahanan xaashan kaa torraadani kaassadu
- A'anappapnaneyye qaatishu ka kaasuma matte oorsatta kaassadu.